

ÉLELTÜNK

XXXIX. évf. 9. szám (39. Jg. Nr. 9)

Az európai magyar katolikusok lapja

2007. szeptember

PANNÓNIA LEÁNYA

XVI. Benedek pápa levele
a Szent Erzsébet-év alkalmából

Árpád-házi Szent Erzsébet születésnapján, július 7-én tette közzé a Szentek XVI. Benedek pápa Erdő Péter bíboroshoz írt levelét, melyben a Szentatya Szent Erzsébet életművét méltatja születésének nyolcszázadik évfordulóján.

Nagy örömmel értesültem arról, hogy ebben az esztendőben különleges módon emlékeznek meg Magyarországi Szent Erzsébet születésének 800. évfordulójáról. Ebből a kiváló alkalmából kérem, tolmácsolja Magyarországot és egész Európa híveinek lelki részvételét a tervezett ünnepségeken, amelyek nagyszerű alkalmat nyújtanak, hogy Isten egész népének és különösen Európának felmutassuk e szent ragyogó tanúságát. Az ő híre messze túlterjedt saját hazája határain, és igen sokakhoz, köztük nem keresztényekhez is eljutott az egész kontinensen.

Erzsébet igazi európai szent: kora társadalmi viszonyait tekintve épp úgy, mint napjainkban, az evangélicizáció követhető példája. András király és Gertrúd királyné az új, keresztény Magyarországot e hiteles drágakövének szülei gondoskodtak arról, hogy az Istenben való örökbe fogadott gyermekiség méltóságának tudatában neveljék gyermeküket. Erzsébet magáévá tette Isten Fiának, Jézus Krisztusnak a programját, aki szolgai alakot öltött, kiűszítette magát, és hasonló lett az emberekhez (Fil 2,7). Kiváló mestereinek köszönhetően Assisi Szent Ferenc nyomába szegődött, személyes és végső életcélként saját életét hasonlóvá alakította Krisztuséhoz, aki az ember egyedüli Megváltója.

A tübingi ögrőf leendő feleségeként a szegények szolgálatának szentelte önmagát, s ebben a szolgálatban fölsímerzte az isteni Mesterhez való hasonlóvá válás igazi útját. Egyesítette a menyasszony hozományát az édesanya példaadásával, buzgó gyakorlatú az evangéliumi erőnyeket, amelyeket Assisi Szent Ferenc iskolájában ismert meg. Az Árpád-házi igazi leánya volt, konkrét tanúságtételével Krisztus szeretetét tette láthatóvá az emberek között. Az évszázadok során sokan követték őt, akik úgy tekintettek rá, mint a keresztény erények tiszta példaképére, amelyeket radikális módon élt meg a házasságban, a családban és az özvegyességében egyaránt. Példája politikai személyiségek számára is ösztönzően bizonyult, hogy buzgóságán felbátorodva a népek közti kiengesztelődesen fáradozzanak.

A nemzetközi Szent Erzsébet-év, amely az elmúlt esztendőben, november 17-én kezdődött Rómában, szolgáljon újabb ösztönzésekkel, hogy mélyebben megérthessük Pannónia e leányának lelkiségét, aki ma is emlékezteti honfitársait és az európai kontinens lakóit az Evangélium halhatatlan értékeinek fontosságára.

Bíboros Úr, bensőséges jókívánságaimat küldöm, és kívánom: Szent Erzsébet személyének és művének mind mélyebb ismerete segítse elő, hogy egyre tudatosabban

(Folytatás a 2. oldalon)

Nagyboldogasszony ünnepén a délelőtti ünnepi szentmise keretében Erdő Péter bíboros, prímás az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé szentelte a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott Cserháti Ferencet. Az ünnepi szentmisén társ-szentelőként vett részt TERNYÁK Csaba egri érsek és SCHÖNBERGER Jenő szatmári megyéspüspök, jelen voltak a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, határon túli magyar püspökök, valamint az egyházmegye papjai.

„Nagyboldogasszony ünnepén, Főszékesegyházunk búcsúnapiján külön örömmel, hogy új püspököt szentelünk egyházmegyénk szolgálatára, aki a Püspöki Konferencia megbízásából a nyugati vi-

PÜSPÖKKÉ SZENDELTEK CSERHÁTI FERENCET

lág szórvány magyarságának lelkipásztori gondját is fogja viselni” – mondta bevezetőjében Erdő Péter bíboros.

A Szentatya üdvözlését és a kinevezési bullát Julius Janusz apostoli nuncius megbízásából titkára, Mark Gerard Miles pápai káplán olvasta fel latinul, majd Cserháti István, a szentelendő püspök nagybátyja magyarul.

„Különleges ünnep a mai nap Főegyházmegyénk és az egész magyar katolikus közösség számára. Püspökszentelést végzünk Nagyboldogasszony ünnepén! Mária mennybevétele Főszékesegyházunk búcsúnapija. Ennek a templomnak a homlokzatán azt olvashatjuk, hogy ez Magyarország egyházainak anyja és tanítóestere. Különleges, jelképes értelme van tehát annak, hogy Egyházmegyénk új segédpüspöke, Cserháti Ferenc most ebben a primási bazilikában nyeri el a papság teljességét” – mondta szentbeszédében Erdő Péter bíboros.

Cserháti Ferenc személyében a Főegyházmegye „olyan segédpüspököt kapott, aki hosszú évek eredményes lelkipásztori vezetői munkájával, de könyveiben, újságszerkesztői, szerzői tevékenységében, leveleiben és szentbeszédeiben is a hármass krisztusi küldetés kiemelkedő teljesítőjének bizonyult. (...) Olyan lelkipásztort, aki évtizedek óta a nyugati szórványmagyarság körében teljesítette küldetését. Olyan személyiséget, akiben a kárpát-medencei német és a katolikus magyarság megbonthatatlan, igaz

harmóniában egyesül. Üzenet ez a számmunkra, mert mutatja az emberi kapcsolatok szabadságát és jele annak, hogy lelkileg önmagunkra találhatunk, magyar katolikusok itt, Magyarországon, a határon túl és szerte a nagyvilágban.”

Erdő Péter bíboros szentbeszédét után került sor a püspök fogadalomtételére, a kézrátétellel történő szentelésre, majd a püspöki jelvények átadására.

A szentmise végén, a Te Deum elimádkozása után Cserháti Ferenc segédpüspök rövid beszédében elmondta: régóta nem történt olyan, hogy a Szentatya nyugatról hívott magyar papot – aki Romániában született és Németországban élt és dolgozott a magyarok körében –, és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé nevezte ki. Feltűnő jele ez az egész magyar katolikus közösség határon átvéltelő összetartozásának az egységesülő Európában.

Háláját fejezte ki a Szentatyának, Erdő Péter bíborosnak, a szentelésben közreműködő püspököknek, paptestvéreinek, családjának, barátainak és minden hívőnek, akik imáikkal és szeretetükkel támogatják. Hangsúlyozta, hogy továbbra is szíven viseli a határokon túl élő katolikus hívek lelki gondozását, és fontosnak tartja, hogy a külföldön élő magyar családok eljárjanak magyar nyelvű szentmisére és megtanítsák gyermekeiket magyarul imádkozni, hogy a magyar nép az imádság nemzete lehessen az egész világon. MK

A MINDENSÉGET VÁGYOM

Írta: Virágh József, London

Szeptember hónapban egy héten belül három Mária-ünnepel is találkozunk. A három ünnep egyetlen füzér gyöngyszemei, amelyek szépen következnek egymás után nemes fényükkel, de a füzér legragyogóbb ékét, legfontosabb szemét mégis máshol kell keresnünk. A Mária-ünnep sora csak Mária dicsőséges Mennybevitelével válik teljessé, az Örök elnyerésével. A Teremtő örök szándéka szerint, Mária megdicsőülésével beteljesedett élete; nyilvánvalóan ez minden emberi élet végső célja, az Istenben való élet teljessége, az üdvösség.

Szűz Mária születése, Kisboldogasszony ünnepe – szeptember 8.: Az ünnep szoros összefüggésben áll Szűz Mária Szeplőtelen fogantatásával (december 8.), ez Mária földi létének, életének kezdete. Immaculata Conceptio latinul, vagy régi nevén "Asszonyunk, Mária fogantata". Mária már Anna méhében való fogantatásától kezdve mentes volt az egész emberiséget terhelő eredendő bűntől. Benne születik meg a bűn nélkül való ember, aki kegyelemmel teljes. Áldott már akkor, és mennyire megáldott, amikor majd szíve alatt hordozza a Világnak Váltóságát.

„Milyen nemes, nagyszerű és dicsőséges volt a születésed, ó, boldogságos Szűz Mária!... A kegyelmem milyen áradatát önti fejedre ezen a napon az Atyaisten!... Az örök Ige siet, hogy megszentelje tabernakulomat és hatalmasan nagylelkűségében csodálatos mennyei kincsekkel gazdagítsa; azt szeretné ugyanis, te drága kisleány, megváltásunk hajnala, hogy hozzá méltóan szülessél, s érezd azt a mérhetetlen ajándékot, hogy Fiad van, aki ugyan Fiad, de egyidejűleg születésed szerzője is. E csodák láttán ugyan melyik elme igazodik el? Szó egyáltalán nem, de melyik gondolat emelkedhetne olyan magasra, hogy méltóképp dicsérje az Istenanya fenségét?... Nos, az éjszaka elmúlt, közeledik a nap-

pal... a szegény emberi természetnek századokon át ígért boldog, dicsőséges napja!... Már sejlik Jézus napjának ragyogása, és mi már élvezzük azt a jótékony világosságot... Benned, ó, Mária, aki most születés a világra, már az ő fénye szikrázik, mivel te bűntelen vagy és kegyelemmel teljes. A szeretet határtalanul gazdag patakja hiszen mindnyájan bűnösök vagyunk.” (J. B. Bossuet, La naissance de la Vierge 2, 1)

Isten különleges módon kiválasztotta és megszentelte a Szűzanyát. Ő volt az, aki a keresztény életeszmenyt a legszébben valósította meg. Kérjük, járjon közbe értünk, hogy példáját Isten segítségével követhessük.

Szűz Mária Szent Neve – szeptember 12.: Áldott legyen a Szűz és Anya neve: Mária! Istenünk, Szent Fiad a Boldogságos Szűz Máriát, akit saját újjal választott, a kereszt oltárán haldokolva a mi Anyánkát is rendelte. Ád, kérünk, hogy mi, akik oly nagy bizalommal oltalma alá futunk, anyai nevének segítségül hívásával megerősödjünk – kérjük az ünnepi szentmise könyörgésében.

A Fájdalmas Szűz ünnepe – szeptember 14. – szoros összefüggésben áll a Szent Kereszt Felmagasztalásának ünnepével, egy nappal korábban. Mérhetetlen az anyai fájdalom, együtt szenved Szent Fiával. Felmagasztalatik az ember szenvedése, amikor egyesül Jézusával. Az ünnep a Szent Kereszt dicsőítése, amelyen Üdvözítőnk kihalalt szenvedett és megváltott minket. Aki naponta hitelt tekint Krisztus keresztféje, az képes lesz saját keresztféjét is naponta felvenni és hordozni. „Azt a keresztet, ami most annyira nyomja a válladat, mielőtt elküldte volna hozzád az Úr, Mindenható szemével megvizsgálta, szerető irgalmával átmeglejtette, mindkét kezével mérgette: vajon nem nagyobb-e, nem nehezebb-e a te számodra, mint amennyit elbírsz?”

(Folytatás a 4. oldalon)

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Hogyan lesz valakiből püspök?

A kérdéssel már foglalkoztunk az ÉLETÜNK 2000. évi júniusi számában. Most Cserháti Ferenc atya püspökké történt kinevezése és augusztus 15-én, Nagybaldogasszony ünnepén, az Esztergomi Bazilikában történt felszentelése következtében, újra aktuálisá vált. Akkor adott válaszuk inkább azt tartotta szem előtt, ami elvi jellegű: mit jelent püspöknek lenni, milyen eljárást fogantatosít az Egyház, milyen szempontokat vesz figyelembe a püspökségre alkalmas egyén kiválasztásakor. A kérdés ez alkalommal konkrétabb, mert egy valamennyiünk által ismert személyt érint. Ennélfogva nem élgéne ki, ha az egyszerűség kedvéért újra leközzölnek a hét évvel ezelőtti cikket. A következőkben tehát, akkor adott válaszukból kiindulva és azt idézve megkérdezzük a kérdést aktualizálva.

Az Egyház küldetése

Aki az evangéliumokat előítélet nélkül olvassa, észre fogja venni, hogy Jézus tanítványai seregéből kiválasztott 12-t, akiket folyamatosan előkészít a rájuk váró feladatokra. Alkalmanként próbára is tette őket, amennyiben előre küldte őket azokba a helységekbe, ahová ő maga készült (Mt 10, 9). Megbízta őket, hogy hirdessék Isten országát, sőt hatalmat adott nekik a betegek gyógyítására és az ördögök kiűzésére. E 12 tagból álló csoportnak szervezeti formát is adott, amennyiben Simon Péter személyében vezetőt állított annak élére. Ez volt az Egyház magja, ami különösen az utolsó vacsorán vált nyilvánvalóvá, mikor is végső utasításokat adott nekik az időre, amikor Ő már nem lesz közöttük: azt tegyék, amit Ő tett – a kenyeret és a bort változtassák át az Ő testévé és vérévé, és aztán vegyék azt magukhoz az Ő emlékeztérére. Feltámadása után további hatalommal ruházta fel őket a bűnök megbocsátására: „Aki nekem megbocsátjátok bűneit, meg vannak bocsátva” (Jn 20, 23). Mennyibenemtele előtt pedig még egyszer összefoglalta küldetésüket: „En kaptam minden hatalmat az égen és a földön. Ezért most menjetek és tegyetek tanítványommá minden nemzetet! Kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében! Tanítsátok meg őket mindannak megtartására, ami parancsolom nektek! És íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28, 19)

A küldetés megvalósítása az időben

Miután az apostolok Jézus utasítását követve elkezdtek hirdetni az evangéliumot

PANNÓNIA...

(Folytatás az első oldalról)

fedezzék fel Magyarországot és egész Európa keresztény gyökereit, a felelős személyek pedig érezzék ösztönzést arra, hogy harmonikus és másokat tisztelő módon fejlesszék a dialógust az Egyház és a polgári társadalom között egy valóban szabad és szolidáris világ építése érdekében. A nemzetközi Szent Erzsébet-év legyen kedvező alkalom a magyarok, a németek és egész Európa számára, hogy megjelenítsék az atyáiktól átadott keresztény örökséget, hogy továbbra is ebben találják meg a szükséges forrást, s hogy a nemrég megkezdett új évezredet igazán termékeny ténnyé tennék.

Miközben mindannyiunkra hívom Máriát, Magyarok Nagyszonyát, Szent István és Szent Erzsébet határozó védelmét, szívesen adom Önre, Bátoros Úr, valamint a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaira, a papságra, a szerzetesekre és a hívekre egyaránt különleges apostoli áldásokat, bőséges mennyi kegyelmek zálogát. □

mot, mindenütt, ahová csak eljutottak, keresztény közösségeket hoztak létre. Ezek élére, azok közül, akiket alkalmasnak ítélték, ahogy Jézus is tette, vezetőket állítottak, akiknek kézfeltételét átadták a Jézustól rájuk bízott lelki hatalmat. Az Egyház szervezete tehát kezdetlől területi és személyi szempontok figyelembevételével alakult ki. Akkor is, ha a helyi egyházak vezetőinek elnevezése csak lassan vált egységessé, azok hivatala és felelőssége nem sokban különbözött az egyházi hierarchia mai vezetőitől. Nagy általánosságban a helyi egyház vezetőjét „episcopos”-nak hívták (a magyar „püspök” szó ebből származik), ami annyit jelent, mint „felügyelő”. A vele együttműködő testület tagjai a „presbyteroi”, az „idősek” voltak. Ezek utódai ma a papok. A nyugati nyelvek a megjelölésére ennek a szónak különféle változatait használták: németül „Priester”, angolul „priest”, svédül „präst”, franciául „prêtre”, olaszul „prete”. A magyarban csak a protestáns nyelvhasználatban találjuk meg, de ott a „presbiter” az egyháztanács tagját jelzi.

A püspöki hivatal – ma

Az évezredek során kialakult gyakorlat értelmében, ma a püspököt, azaz a helyi egyház fejét az egyetemes egyház feje, a pápa nevezi ki; a lelki hatalmat az őt felszentelő püspöktől kapja kézfeltétel által. Ugyanígy kapta a szentelő püspök az őt felszentelő püspöktől, és így tovább visszamenőleg az apostolokig. Így minden püspök „apostolotudó”, amennyiben szakadatlan láncban vissza tudja vezetni az így ráruházott lelki hatalmat az apostolokra. Ezt nevezzük „apostoli szukcesszió”-nak, folytonosságának, ami a protestáns közösségeknél megszokott, de az ortodox egyházban változatlanul megmaradt, annak ellenére, hogy elszakadt a Katolikus Egyháztól.

A püspök a teljes lelki hatalom birtokosa: püspököt, papot, diakonust csak püspök szentelhet. A püspöki hivatal nem ideig-óráig tartó megbízás, hanem életre szóló küldetés, és magában foglalja a lelki-szentségi hatalom mellett a tanítási és a kormányzati is, a vele járó joghatósággal együtt. A jelenlegi egyházszerzetben ezek egy meghatározott területre, illetve az ott élő hívekre terjednek ki. Ezt a területet nevezzük „egyházmezejé”-nek, amelynek élén a „megyéspüspök” áll. Itt említjük meg, hogy az egyházmezejék között, akár történelmi, akár nagyságbeli, vagy egyéb okoknál fogva, létezhetnek rangbeli különbségek. A magasabb rangúakat „főegyházmezejé”-nek vagy „érsekség”-nek hívják, élükön az érsek (archiepiscopus) áll. A mai Magyarországon ilyen az Esztergom-Budapesti, a Kalocsa-Kecskeméti, az Egeri és a Veszprémi érsekség.

Az egyházmezejék közti együttműködés elősegítésére alakult a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, amelynek élén jelenleg az Esztergom-Budapesti érsek, az ország prímása, Erdő Péter bíboros áll.

Hogyan lesz valakiből püspök?

Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy az Egyházban nincs olyan értelemben ranglétra, mint a katonaságnál, vagy egyes hivatalokban, ahol bizonyos számú szolgálati év után valaki automatikusan feljebb kerül. Aki püspök lesz, az rendszerint bizonyos lelki, szellemi, tanítói, lelkipásztori, vezetői képességekkel kell, hogy rendelkezzen; olyan egyéniséggel kell, hogy legyen, aki példaképpül szolgálhat papjai és hívei számára.

De honnan tudhatja a pápa, aki kinevezi a püspököket, hogy egy egyházme-

gyében, egy országban ki alkalmas egy ilyen feladatra? Nos, az évszázadok folyamán kifejlesztett egy információs módszer: a római Kúria illetékes hivatalai – Államtitkárság, Püspöki Kongregáció – megbízásából a Szentszék helybeli nagykövete, az apostoli nuncius meghallgatja a püspöki kar tagjainak, az ország jelentős egyházi személyiségeinek és az Egyház életében szerepet játszó világi hívőknek véleményét, javaslatát. Ezeket a nuncius továbbítja Rómába. Így születik meg a végső döntés.

Hogyan lett Cserháti Ferenc atyából a külföldön élő magyar katolikusok püspöke?

Miután Miklósházy Attila püspök atya, aki ezt a hivatalt 75. életévé eléréséig betöltötte, benyújtotta lemondását, a Szentszék – kikérve a Magyar Katolikus Püspöki Kar véleményét – úgy látta jónak, hogy a rendszerváltozásra való tekintettel, átszervezi a külföldön élő magyarok lelkipásztori ellátását és annak gondját a Magyar Katolikus Püspöki Karra bizza. Tekintve, hogy a Püspöki Kar tagjai különféle feladatokkal való túlterheltsége kizárja minden újabb teendő átvállalását, és mivel a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásának biztosítása sajátos tapasztalati tudást igényel, a Püspöki Kar elhatározta, hogy a külföldön működő magyar papok közt keres alkalmas jelöltet.

Adva volt, hogy Cserháti atya már több, mint egy évtizede volt Miklósházy püspök európai delegátusa, és ezenkívül a Német Püspöki Kar is őt bízta meg Fejős atya nyugállományba lépése után mint delegátust a németországi magyar lelkipáztorkodás összehangolásával, a Magyar Katolikus Püspöki Kar is őt szelmezte ki – ideiglenes jelleggel – Miklósházy püspök munkájának folytatására. Időközben a Szentszék által elindított információs folyamat lezárult, így a Szentatya, XVI. Benedek pápa úgy döntött, hogy Cserháti atyát kinevezi az Esztergom-Budapesti Főegyházmezejé segédpüspökövé; a Magyar Katolikus Püspöki Kar immár állandó jelleggel megbízta, hogy Miklósházy Attila püspök örökét átvegye.

Még csak annyit: mit jelent, ha valaki „segédpüspök”?

A „segédpüspök” a címzetes püspökök kategóriájába tartozik. Ezen azt értjük (tekintve, hogy nem létezik püspök egyházmezejé nélkül), hogy a címzetes püspök olyan egyházmezejé élére kerül, amely valamikor létezett ugyan, de valamilyen oknál fogva hosszú ideje megszűnt. Számos ilyen egyházmezejéről tudunk, például Észak-Afrikában, ahol az iszlám terjedése nyomán a kereszténység elhalt.

A címzetes püspököt egy ilyen egyházmezejé titulusára, „címére” szentelik. Cserháti atya a „Centuria”-i egyházmezejé címzetes püspöke.

A segédpüspökről pedig azt kell tudni, hogy – mint a neve is mondja – általában egy megyéspüspök mellé van rendelve, hogy munkájában segítse, akár, mert az túl van terhelve, akár mert egészségi állapota szükségessé teszi, hogy valaki átvegye a püspöki funkciók egy részét. Cserháti püspök Erdő Péter bíboros mellett fogja feladatát látni, aki végső fokon a külföldi magyarok legfőbb lelkipásztora.

*

Befejezésül szeretettel kérjük az ÉLETÜNK olvasótáborát és szerkesztőit nevében Krisztust, a Jó Pásztor, hogy adjon szolgálatainak testi-lelki erőt ennek az emberfeletti küldetésnek teljesítésére, sok-sok türelmet és megértést a rábízottak iránt és azt a szeretetet, amely a Jó Pásztor sajátja.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

Szeptemberre I.

Általános szándék: Imádkozzunk, hogy a romániai Nagyszében folyó ökumenikus gyűlés hozzájárulhasson a valamennyi keresztény közötti egység növekedéséhez, amely egységért az Úr az utolsó vacsorán imádkozott.

Amikor erre a szándéokra elkezdünk imádkozni, Nagyszében már az ökumenikus találkozó közvetlen előkészületeinek záró mozzanatai zajlanak: a harmadik európai találkozó szeptember 4-től 8-ig. A Szív legutóbbi számában (63–64. lap) olvashatunk a történetéről, jellegéről, célkitűzéséről.

Amikor XVI. Benedek pápa 2006. január 25-én a római Szent Pál-bazilikában lezárta az ökumenikus imahetet, már akkor kifejezetten utalt Nagyszébenre: „Azok között, akik találkoznakon részt vesznek, szeretném külön üdvözölni azoknak a küldötteknek csoportját, akik olyan egyházakat, püspöki konferenciákat, keresztény közösségeket és ökumenikus szervezeteiket képviselnek, amelyek kezdik előkészíteni a 3. európai ökumenikus gyűlést; Nagyszébenben, Romániában fogják megtartani 2007. szeptemberében, témája pedig ez lesz: „Krisztus világszerte felragyog minden emberre. A megújulás reménye és Európa egysége.”

Január 25-én jelent meg XVI. Benedek első enciklikája is. Ökumenikus beszédében a pápa utalt a körlevél témájára: „Isten szeretet. Teljesen erre a kegyelmi sziklára támaszkodni az Egyház hisz. Különösen is ezen nyugszik az a titélmes keresés, amely Krisztus valamennyi tanítványának teljes közösségére irányul. Ha erre az igazságra, az isteni ki nyilatkoztatás csúcspontjára fűggesztjük tekintetünket, a megosztottságok megtartják ugyan fájdalmas súlyosságukat, mégis legyőzhetőnek tűnnek, és nem bántortalanítanak el bennünket.” „Az igaz szeretet nem törli el a jogos különbözőségeket, hanem felsőbbrendű egységbe hozza, amelyet nem kívülről erőltetnek, hanem amely belülről ad formát az egésznek. Ez a közösség misztériuma.”

Idézzük fel röviden a Szentatya egy másik gondolatát is. Az evangéliumból indul ki: „Ha ketten közületek meg-egyeznek...” (Mt 18, 19). A görög szó (szümphónészoszín) a szívek szimfóniájára utal. „Ez az, ami hatással van Isten szívére. Ebből következik, hogy az imában megvalósuló egyetértés fontos ahhoz, hogy az imát a mennyei Atya elfogadja. Együttes kérés már egy lépést jelez a kérő személyek közötti egység felé. Ez persze nem jelenti bizonyosan, hogy Isten válaszát a kérésünknél valamilyen meghatározta.” Őhajott egy-egységünk teljesülése Isten akaratán áll, de a mi megértésünket, sőt kérésünket is, Isten szívére és nagylelkűsége meghaladja.

Mindent egybevéve: az ökumenizmus útján részünkről a legalapvetőbb dolog a közös imádság, valamennyi keresztény közös imádsága.

II.

Missziós szándék: Imádkozzunk, hogy minden férfi és női misszionárius örömmel ragaszkodjék Krisztushoz, és így le tudja küzdeni azokat a nehézségeket, amelyekkel a mindennapi életben találkozunk.

Aligha lep meg bárkit, hogy a misszionáriusoknak ugyanúgy, mint bármelyikünknek, megvannak a mindennapos nehézségeik. Sokfélék a misszionáriusok, és sokfélék szerte a világon a mai keresztény élet helyzetet. Emlékeztetül csupán néhány sajátos nehézséget tudunk gyorsan felidézni. Sokfelé igen nagy és általános a szegénység; Krisztus apostolai is

(Folytatás a 6. oldalán)

ORSZÁGOS SZENT IMRE NAP SZÉKESFEHÉRVÁRON

Gombaszögön Balogh Ibolya, a Megyei Közgazdász elnöke, Warvasovszky Tihamér székesfehérvári polgármester és Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök köszöntőjével kezdődött augusztus 18-án az Országos Szent Imre Nap alkalmából rendezett díszelőadás a székesfehérvári Vörösmarty Színházban.

Spányi Antal püspök köszöntőjében kitért arra, hogy az ezer évvel ezelőtti események sokszor ködbe vesznek, történések vitakoznak egy-egy esemény valós vagy hamis voltán. Amikor a Székesfehérvári Egyházmegye elfogadva azt a hagyományt, amely szerint Szent Imre 1000 évvel ezelőtt itt a mai Barátok temploma helyén álló palotában született, akkor nem egy történelmi szakkérdést kívánt eldönteni, hanem méltó módon akart ünnepelni: Szent Imre alakját példaképpül állítva a mai nemzedék elé. Olyan embert akart példaképpül állítani, aki igaz életet élt, tudott önmagán uralkodni, tudott másokat szolgálni nagy célokra tartva az életét. Ilyen példaképre nagy szükség van.

Óróm és felelősség rá emlékezni – fogalmazott Spányi Antal, hiszen mindenkinben él egyfajta kép Szent Imréről, leginkább olyan, amit a későbbi századok során született szobrokról vagy képekről ismer. Ez a kissé nőies, lilomot tartó alak azonban nehezen állítható példaképpül a mai nemzedék, különösen a fiatalok elé, és nem is tükrözi a szent teljes személyiségét. Felelősséggel kell megtalálnunk azt a módot, azt a nyelvet, ahogyan ma Szent Imréről szólunk – figyelmeztetett a püspök.

A Székesfehérvári Egyházmegye Szent Imre évének rendezvényei gondolkodásra készítettek és arra indítottak, hogy a mai fiatalok fogalmazzák meg saját maguk számára, hogy ők ma, itt és most milyennek látják az Árpád-házi szent alakját.

A díszelőadás ezután hangversennyel folytatódott, amelynek során W. A. Mozart: C-dúr Andante fuvalára és zenekarra (K.315.) című művel, és C-dúr Koronázási miséje (K.317.) hangzott fel, Drahos Béla Liszt-díjas fuvalaművész, valamint az Alba Regia Szimfonikus Zenekar, és az Alba Regia énekkar meghívott vendégművészekkel kiegészített előadásában, Drahos Béla vezényletével.

A székesfehérvári bazilikában az ünnepi szentmise főcelebránsa Paskai László bíboros volt, és azon jelen volt a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia több tagja, lengyel, német, olasz testvéregyházak papjai, valamint a Székesfehérvári Egyházmegye papsága.

A szentmisében Spányi Antal püspök köszöntötte a vendégeket és a híveket, majd Julius Janusz érsek, apostoli nuncius üzenetét olvasták fel, amelyben átadta a Szentia apostoli áldását a jelenlévőkre és a Székesfehérvári Egyházmegyére. Ezután felolvasták Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek üzenetét. Erdő Péter ebben többek között hangsúlyozta: „Ami Imre herceg alakjában a legidősebb: rendben látni magunk körül a mindenséget, keresztény hitünk alapján megtalálni helyünket a világban, és Krisztus tanításához szabni az életünket.”

Ezután Gerhard Pieschl limburgi segéd-püspök köszöntötte Spányi Antal püspököt, majd átadta a Német Püspöki Konferencia ez alkalomra készített gyűrűjét az együttgondolkodás és a testvéri szeretet szimbólumaként. Pieschl beszéde után a sandomierzi püspök, Andrzej Dziega köszöntőjét olvasta fel Jan Zimny atya. A lengyel püspök üdvözlésében elhangzott: a Szent Kereszt kolostorban néhány éve létrehozott Szent Imre oltáron kívül idén felállították Szent Imre herceg mészlóbrát is.

Homíliájában Paskai László bíboros különösen is hangsúlyozta Szent Imre tisztát, önmegtartóztató életét. Mint mondta, a mai kor talán ezt az erényt tudja a legkevésbé megérteni, pedig az igazi boldogságot nem a féktelen élvhajzásban lehet meglegni.

Neumayer Katalin

Krisztusban Kedves Testvérek!

Különleges ünnep a mai nap Főegyházmegyénk és az egész magyar katolikus közösség számára. Püspökszentelést végzünk Nagybölgasszony ünnepén! Mária mennybevétele Főszékesegyházunk búcsúnapja. Ennek a templomnak a homlokzatán azt olvashatjuk, hogy ez Magyarország egyházainak anyja és tanítóestere. Különleges, jelképes értelemben van tehát annak, hogy Egyházmegyénk új segédpüspöke, Cserháti Ferenc most ebben a primási bazilikában nyeri el a papság teljességét.

Ma azt ünnepeljük, hogy Szűz Mária testetől-lelkéstől megdicőült a mennyben. A mai evangéliumban hallottuk Mária hálalelkét, a Magnificatót. A Szűzanya először hálát ad benne azért a nagy kegyelemért, amelyben ő személy szerint részesült. Azután beleállítja ujjongó örömet az üdvösség történetének nagy összefüggésébe: „Felkarolja szolgáját, Izraelt, s amint megjegyezte atyáinknak, nem feledi irtalmasságát Ábrahám és utódai iránt, mindörökké”. Szűz Mária öröme, Jézus születése és egész megváltói műve Isten nagy ígéreteinek beteljesedése.

Az üdvösség történetének hatalmas távlatából hangzanak tehát Szűz Mária örvendező szavai, melyek az atyáknak tett ígéretnek beteljesedéséről szólnak. Ez a beteljesedés pedig Krisztusban van. Hozzá kell kapcsolódnunk személyes szeretetben, hogy mi is megtaláljuk a magunk helyét az isteni üdvösség művének szolgálatában.

A felszentelt püspök az üdvösség művében egészen különleges szolgálatra hivatott. A szó teljes értelmében apostolod, akit személyében lelkesít és terhel a hármasság küldetés egészennek folytatása: a tanítói, a papi és a pártori feladat. A II. Vatikáni Zsinat tanításában is ezek a vezérmotívumok, amikor Krisztus és az Egyház küldetéséről, különösen pedig, amikor a püspökök feladatáról van szó.

Ezért kell mindig azon igyekeznünk, hogy a ránk bízottak hiteles és teljes tanítást kapjanak hitünk igazságairól. Ahogyan jelenlegi Szentatyaunk írta még pápává választása előtt: a 20. század első felében a hittani válaszok megтанítása során talán néhányan kevesebb figyelmet fordítottak arra, hogy a hit továbbadásával egyidejűleg be kell kapcsolni a fiatalokat és a felnőtteket is a keresztény közösség életébe is. A zsinatot követő időben azután sokan a hitről szóló tudás fontosságáról feledtek meg a közösség élményének bővítésében. Így alakult ki több országban az a helyzet, hogy a jó szándékú katolikusok, sőt a hitoktatók egy része is rendkívül járhatlan hitünk igazságaiban, ezért katolikus körökben is hódíthatnak olyan babonák vagy vélekedések, amelyek nyilvánvalóan és szögesen ellentétben állnak Egyházunk hitével. Fontos tehát – életfontosságú – hitünk igazságtartalmának teljes és pontos továbbadása.

De a püspök és az áldozópap Krisztus személyében újítja meg, teszi jelenlétűvé az Újszövetség egyetlen és örök érvényű áldozatát is. Így minőségileg és lényegileg, nem pedig csak fokozat szerint másképpen részeseedik Krisztus papságában, mint a többi megkeresztelt ember

ERDŐ PÉTER BÍBOROS SZENTBESZÉDE A PÜSPÖKKÉ SZENTELÉSEN

(II. Vatikáni Zsinat, Lumen Gentium 10b). Szentatyaunk a megválasztását követő napon a Bíborosi Testület előtt mondott beszédében kitért arra, hogy a papok „gondosan” végezzék a szent szertartásokat. Itt ismét csak a 20. és 21. század fordulójának új helyzetére ad választ. Hiszen természetesen nem méltó és nem elegendő pusztán lelketlen mezevességgel mondani az istentisztelet szavait vagy végezni a szent szertartásokat. De azt sem gondolhatjuk, amit talán néhány évtizeddel ezelőtt egyesek éreztek, hogy mi, papok sztárok, műsorvezetők lennénk, akiknek az a feladatuk, hogy személyes ötletességükkel és improvizációjukkal biztosítsák az egybegyűltek jó hangulatát. Nem pusztán világi értelemben vett társaság ugyanis a liturgikus közösség. Hanem „a mi közösségünk közösség az Atyával és a Fiúval, Jézus Krisztussal” – ahogyan Szent János apostol tanítja (1Jn 1,3). A liturgia Krisztus és az egész Egyház cselekménye. Maga Isten van tehát jelen rajta, mégpedig cselekvő alanyként. Ezért művészeti irányok és divatok változhatnak, de azt központi igazságként kell kiemelniük és megélniük, hogy maga a Szent van jelen közöttünk. Ezért mondja XVI. Benedek pápa a legújabb Motu Propriojához fű-

zött magyarázatában: a liturgiát úgy kell végezni, hogy annak szent mivolta minél inkább kifejeződjék.

Hasonló korfordulót ért meg a püspök és a papok pártori szolgálatának gyakorlata is. Az elmúlt évszázadokban is inkább ritka és hibás gyakorlat volt, ha valahol egy plébánián vagy akár egy egyházmegyében minden vezetői és szervezői feladatot maga a pap vagy a püspök akart személyesen elvégezni, és esetleg igénybe sem vette más papok vagy világiak segítségét. Persze a jó lelkipártorok minden időben tudták, hogy az élő, személyes kapcsolat és a rájuk bízott hívek iránti tisztelet milyen fontos küldetésük szempontjából. Magyarországon például már az I. világháború előtt és közvetlenül utána egyházközségek, képviselő-testületek alakultak. Mindez nagyban hozzájárult a hívők aktivitásának és keresztény öntudatának erősítéséhez. Ugyanakkor éppen az 1918–19-es időszakban merült fel egyesekben a gondolat, hogy a szovjet rendszer mintájára esetleg választott képviselőkből álló testületekre bizzák a hazai Katolikus Egyház vagy a plébániák vezetését, és ezek a testületek rendelkezzenek az egyházi tulajdon felett is.

(Folytatás a 6. oldalon)

PÁPAI DEKRÉTUM

Benedek püspök, Isten szolgáinak szolgája szeretet fiának, Cserháti Ferencnek, akit ez idő szerint a Magyar Püspöki Konferencia a külföldi magyarok lelkipártori ellátásával bízott meg, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye választott segédpüspökének, akit Centuria egyháznak címével ruházunk fel, üdvözlésünket és Apostoli Áldásunkat küldjük.

A kiváló Esztergom-Budapesti Főegyházmegye vezetője tisztelendő testvérünk, Erdő Péter, a Római Szentegyház Bíborosa, sok lelkipártori feladatának teljesítéséhez most újabb segédpüspököt kért tőlünk. Kérését szívesen vettük, és szeretettel fiunk, feléd fordítottuk figyelmünket, aki a papi lelkipártori kiemelkedő vagy éjáratos az egyházi ügyekben. Ezt különösen mint a Magyar Püspöki Konferenciának a külföldi magyarok lelkipártori ellátására kinevezett megbízottja, tevékenységgeddel is igazoltad. A Püspöki Kongregáció javaslatát elfogadva téged, erre a nehéz feladatra kiválasztottunk, és apostoli teljhatalmunk alapján az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökének tisztségére kinevezünk, egyben felruházunk a centuriai püspöki címmel, egyúttal megadunk minden jogot, és rád bízunk minden kötelezettséget, amely ezzel a kormányzással és tekintéllyel jár. A hitvallás szabályos letéve és az irántunk és utódaink iránt tett hűségűk okiratait a szokásos módon aláírva és lepecsételve, az említett Kongregációhoz küldd el, a püspöki rendet, az Egyház előírásainak megfelelően, ahol kívánod – Róma városát kivéve – felveheted.

Mindemellett szeretet Fiunk, intünk az Úrban, hogy az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Főpártorát lelkipártori tevékenységében odaadón segítsd, apostoli buzdóságodat bizonyítsd ezen kedvelt nyájunk híve előtt. Kérd mindennapi imádban a Boldogságos Szűz Máriát és kövesd álaatos, hűséges és kitartó példáját!

Kelt Rómában, Szent Péternél, 2007. június 15-én, papságunk harmadik évében

XVI. Benedek pápa

Gyermekeknek

NYÁRI ÉLMÉNYEK

Gábor társával együtt nagy izgalommal várta a tanév végét. A naptár nyári hónapjai hamar megteltek a szünidő gazdag programjaival. A cserkészklub, a ministráns tábor, a nyaralás a Balatonnál, mind sok szép kellemes élményt elevenített fel már az előző évről. Íróasztalán szépen sorakoztak az olvasásra várakozó könyvek is. Először csak lustálkodni szeretett volna, de a nyári meleg hamar kicsalta a város strandjára, ahol perze a barátaival is találkozott. Beszélgetésük fő témája a balatoni sáttortábor volt, amelyet kerékpártúrával kötötték egybe. A fiúk már az előkészületek is örültek, izgatottan nézték a térképet, kiszámolták az egy-egy napra tervezett kilométereket, kikeresték a környék látnivalóit. István atya is a fiúkkal tartott. Még műszakilag ellenőrizték a kerékpárokat és megszámlálták a sátorvasakat. Peti apukája kisbuszával vállalta a felszerelések szállítását. Összeállt a kis csapat. Verőfényes napsütésben indultak Ausztrián át a magyar határhoz, majd délután elérték a Balont. Az ügyes és szorgalmas kezek hamar felverték a sátrakat, bevásárlás után a „szakácsok” elkészítették a finom vacsorát. Mindenkinek jóléte megmártózni a tó vizében. Hálaadás után aztán a fiúk az igazak álmát aludták. Másnap korán kezdődött a nap. Reggeli és sátorrendezés után a kis csapat elindult a napi túrára. Balatonfűrészen és Tihany volt a cél, ez utóbbi helyen

megnézték a majd ezer éves bencés apátságát, az első magyar nyelvű írásos emléket, a tihanyi alapító levelet. Utóközben megcsodálták a szőlőjéről és boráról híres Balaton-felvidéket, a páratlan vulkánikus hegyeket. Másnap a túra a Káli-medencében folytatódott. A táj szépsége megragadta mindegyikük képzeletét, István atya a táborniznél balatoni regéket mesélt, és a táj dalaira tanította a gyerekeket. Külön „élmény” volt a szünnyoginvázió, bár a vérszopóktól mindenki szabadulni szeretett volna. A hőmérő higanyszála egyre emelkedett, így túrázásra már csak a kora reggeli órákban volt lehetőség. Keszthely, a Balaton fővárosa felejthetetlen élményt jelentett. Nemcsak a Fesztetics-kastély, de a Balaton Múzeum is sok érdekességgel szolgált, különösen tetszett a környék növény- és madárvilágát ismertető kiállítás. Este a környék halászlái örvendezteték meg a fiúkat, kivették őket halásznai tóra. Felettük örködött a Hold és a csillagos ég. Az éjszakai hálógásból készült a másnapi finom halászlé a búcsúvacsorához. Napbarnítottan, sok élménnyel, fáradtan értek haza a gyerekek, és gondolatban már a következő nyárról álmodoztak, de hát addig még az íróasztalon heverő könyvekből is el kellene párat olvasni...

Mindenkinek szép tanévkezdést és jó tanulást kíván:

Judit néni

Fiataloknak

MEGGONDOLTAN

Mindig jólesik egy kis kellemes séta. Sajnos, hétköznapi elfoglaltságaink alig engednek időt kikapcsolódásra, egy kis „csellengésre”. Munkaidőnk után bevásárolunk, rohanunk, hogy még nyitva találjuk a különböző hivatalokat, esetleg még hétvégét kitöltő túlórákat is vállalunk. Vagy éppen egy sikerrel kecsesgató, szakmai fejlődésünket elősegítő átképzés vesztünk részt... Sietünk, s talán észre sem vesszük, hogy erónk fölül vállalunk munkát, tanulást, sőt, a rég várt és megálmodott nyári szabadságunk „kikapcsolódását” is ki kell pihennünk... A régi, szép közmondásunk jut eszembe: „Aki sokat markol, keveset fog”... S még egy rövid, de nagyon tanulságos történetre is emlékszem.

Egy gazdag földesúr meg akarta jutalmazni egyik hűséges jobbágját. Így szólta hozzá: „Menj ki a birtokomra. Korán reggel, hajnalban indulj, és menj egész nap. Azt a földet, amit estig körbejárj, neked adom!” A váratlan szerencsétől megszeppelve, emberünk boldogan indult útjára. Ezt gondolta magában: „Amit ma körbejárok, talán sok lesz... De most itt az alkalom, nem hagyhatom veszni a meggazdagodás lehetőségét...” Bejárt erdőt, mezőt, izadság

lepte el arcát, s mire alkonyodni kezdett, nagyokat szökellve, lihegve érkezett céljához. De a mohóságtól agyonhajszoltan, holtan rogyott össze... Földet végül mégiscsak kapott, éppen annyit, amennyire szüksége volt, kint a temetőben...

Tudom, megdöbbentő történet, de Jézus szavait olvasva követésének feltételeiről, úgy érzem, hogy a mérce nagyon magas: „Ha valaki követni akar, de nem gyűlöli apját, anyját...” (Lk 14,23-33). Megalkuvás nélküli, kemény szavak, amelyek hasonló iramot diktálnak... Ennek ellenére, Jézus azt is tudja, hogy sem Őt követni, sem az Ő követésében járni nem lehet agyonhajszoltan és meggondolatlanul. A tanítványoknak időre, kimerítésre van szükségük ahhoz, hogy sikeresek legyenek. Ne vállaljanak semmit erejükön felül, hiszen örömhír nem lehet kapkodó lélegzettel, rohanva hirdetni. A siker kulcsa, megoldása két szentírási példabeszédben rejtőzik. A torony bölcs, mérlegelő építője, valamint a király óvatos, az ellenség erejét hideg fejjel kiszámító döntése a követendő példa. S ez nekünk is szól. Erőnk tárgyilagos megítélése, célunk – egy teljes, sikeres Krisztust követő, áldozatos élet – jutalma lehet.

Pál atya

A MINDENSÉGET...

(Folytatás az első oldalról)

Aztán megáldotta szent kegyelmével, irgalmával megállapította, read és bátorságra tekintett – és így érkezett a mennyből a „kereszt”, mint Isten köszöntése, mint a te Istened szeretetének irgalmas ajándéka” (Szalézi Szent Ferenc).

Ez lenne tehát a gyöngyosor: Megszületett Mária – az Ő nevének segítségül hívásával, anyai pártfogásával segítséget, oltalmat, közbenjárást nyerünk, hiszen Jézus a kereszten mindannyiunkat gyermekévé, Őt pedig Anyánkká rendelte. Ebben a különleges lelki kapcsolatban, szeretetközösségekben pedig, amely Égi Édesanyánkkal egyesít minket, megvalósul az összhang, a kölcsönösség Jé-

zussal is, ahogy Pál mondja: „azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk.” (Róm 8,17) A Fájdalmas Anya kínja a miénk is, ugyanakkor Ő is társunk fájdalmainkban, szenvedéseinkben, és vigasztalónk a feltámadás fényében. A szeptemberi ünnepek sorát majd Húsvét fénye és öröme teszi teljessé – a Lélek által Isten életre keltette a halálból Jézust. Mária élete is csak húsvét fényében teljes.

Megdicsőítette az Isten, felmagasztalt az angyalok fölül, örök diadalt ül Krisztussal. A élet kezdete, és az Élet kezdete. Reménységben hittel valljuk, hogy a mi életünk is kiteljesedik. Ezt hisszük és reméljük, mert az értünk keresztahalált szenvedő Krisztus, az Isten Szentje, Mária Fia onnan, odaátról már visszatért, és megosztja velünk dicsőséges életét. □

A MERÉSZ HIT SZÁRNYAI

Az afrikai ősvadon híres orvosa, az orgonaművész, az orgonaszakember, J. S. Bach egyik legjobb ismerője, egyben teológus is. Albert Schweitzerrel van szó, a 20. század egyik leghíresebb emberéről. Visszaemlékezéseit, amelyek főként tudományos és emberbaráti munkásságával foglalkoznak, nemrégiben hallgattam ún. hangos könyv formájában. Érdekes módon részletesen foglalkozik egyik korai teológiai művével. Ebben a szerző azt kívánta bizonyítani, hogy Jézus nem rendelt Oltáriszentséget. Schweitzer „bizonyítása” egyszerű. Véleménye szerint a két legkorábbi evangélium – Máté és Márk evangéliuma – nem tartalmazza az utolsó vacsora leírásában a kijelentést: „Ezt cselekedjétek az én emlékeztetremre.” Ez valóban így van. A másik két forrás, amely az eseményt leírja, Lukács evangéliuma és Szent Pál első Korintusi levele. Schweitzer szerint ezek későbbi keletiek. Ezért arra következtet, hogy ezek a források olyan „hamis” gyakorlatot szentesítenek, amit Krisztus nem is akart bevezetni. Ezért az a véleménye, hogy az apostolok, vagy utódaik „találták ki” az úrvacsorát.

A protestáns teológus nem is említi Szent János evangéliumát. Ennek utolsó vacsoráról szóló fejezetét valóban nem foglalkoznak az Oltáriszentség rendelkezésével. Schweitzer logikusan nem is érvelhet vele. János evangéliuma köztudottan az első század vége felé keletkezett. Így közel állna lenne, hogy ez a könyv is megerősíti a „hamis”, vagy „tévés”, később bevezetett gyakorlatot. Valójában erősíti is. Csakhogy nem az utolsó vacsora leírásának történetében, hanem a híres eucharisztikus beszédben. Ez János szerint az kenyérszaporítás és Jézus vizen járása után hangzott el. Nagy mebotránkozást okozott a hallgatóság körében. Ilyen „képtelenségek” hallatán több tanítvány otthagya a Mestert. Szomorú kérdésére: „Ti is el akartok hagyni?” Péter válaszolt: „Uram, kihez menjünk, neked örök életet adó igéd van.” Megszívlelendő leírás, mintegy 70 esztendő távlatából.

De mit mondjon laikusként e sorok írója a Lukács evangélium kései voltára vonatkozó állításra? Visszaemlékszik egy neves egyháztörténész, Henri Daniel-Rops Az apostolok és vértanúk egyháza c. könyv szerzőjének egyik megjegyzésére: Könnyen lehet, hogy Lukács evangéliumának anyagát akkor gyűjtötte össze, amikor Szent Pállal együtt Palesztinában tartózkodott, Pál caesareai fogsága idején. Ezt a fogságot pedig a hatvanas évek elejére teszik. Van

az Apostolok Cselekedeteiben egy rövid, de érdekes utalás arra, hogy a jeruzsálemi keresztények a kenyértörést házaknál végezték. Nem volt templomuk – mondhatnánk. Valóban így van, de ugyanebben az összefüggésben azt olvassuk, hogy imádkozni (mégis) a zsidó templomba jártak.

Az első Korintusi levél 10. fejezetében először hangzik el figyelmeztetés arra vonatkozólag, hogy a hűvek ne vegyék magukhoz méltatlanul (azaz bűnös állapotban) az Oltáriszentséget. Milyen kár, hogy manapság éppen ezt a részt hagyja ki az Egyház, amikor a nagycsütörtöki szentmisében az Eucharisztia rendelkezésről olvasunk...

Katolikusok, ortodoxok és a korai századokban elszakadt keleti közösségek nem kételkednek az Oltáriszentség rendelkezésében és Krisztus titokzatos, de valóságos jelenlétében a kenyér és a bor külső színe alatt. Más a helyzet a Luthert, Kálvint és Zwinglit követő vallási közösségekkel. Ők egymás között sem tudnak megállapodni ebben a kérdésben. Erről egy szemtanú és magát az ökumenikus teológiának szentelt neves magyar professzor számol be. Evangéliumok lelkészek úrvacsorás istentiszteletet végeztek Rómában egy katolikus templomban. Amikor elhagyták az oltárt, az említett professzor kenyér- és bormaradványokat talált ott. A kivonuló lelkészek után sietett. Megkérdezte az egyiket: mi legyen a maradékokkal? Dobják ki – válaszolta. Egy másik protestáns lelkész után sietett, akinél az istentisztelet megelőző megbeszélésekből már ismer- te véleményét. Neki is feltette a kérdést. Ez csodálkozva visszasietett az oltárhoz, és úgy járt el, amint egy katolikus pap tette volna a mise végén, magához vette a maradékokat és megtisztította az edényeket. – Hogyan jussunk egységére a protestáns testvérekkel – mondta a professzor a beszámoló végén –, ha egymás között sem egységeselek.

Szép újítás volt a zsinat utáni liturgiában az úrfelmutatás utáni felszólítás: „Íme, hitünk szent titka”. Az volt és az is marad. Ami titok, azt könnyű időnként kétségbe vonni. Ez történt a középkor derekán is. Válaszként jött az „új” ünnep, az Úrnapi Aquinói Szent Tamás gyönyörű szövegeivel. Sík Sándor és Babits Mihály remek fordításaiakkal gondoskodtak róla, hogy meg is értsük őket, és ne menjenek egészen feledésbe. Azért kell e nagy szentséget leborulva áldani, és a régi Szöveget új ritmussal váltani: pótolják a rest érzéket a merész hit szárnyai!

J. H. T.

Mariazell 850 éves jubileumára nemzetközi vándorkiállítás nyílt május 18-án a szombathelyi Savaria Múzeumban. Több mint 400 tárgyat, másfélszáz fotót, térképet, grafikont, filmet, zenei anyagot, valamint egy rekonstruált nagycelli fotóstudiót tekinthet meg a látogató. A kiállítás szeptember 30-ig tart nyitva.

Floridai levél

ÍGY UTAZUNK

„Amikor elindulsz, egy pillanatig se gondold, hogy piknikre mész. Készülj fel bosszantó, kényelmetlen momentumokra, nehézségekre és fáradtságokra. És ha mindez nem következik be, adj hálát érte...” A jó tanácsot nem én kaptam hosszú repülőútam előtt. Kerek 130 évvel ezelőtt, 1877-ben a *Wellws Fargo* dilizsánszán, gyorskocsiján útrakelőket figyelmeztette az *Omaha Herald*. Az újság tíz pontban foglalta össze jó tanácsait, amelyek némelyike igen időszerűnek bizonyult. Igaz, az egyiket inkább a szomszédomnak kellett volna megszívlelnie: „Ne drompalkodj el a helyeden, és ne borulj a melletted ülő válladra, amikor alszol... A bérmentesen szállított poggyász súlyát akkorban 25 fontban szabták meg. Ha meggondolom, hogy milyen nehéz a szolid gurulószekerezettel ellátott bőröndöm, akkor a ma engedélyezett 40 fontban a „hasznos” holmik súlya igen-csak megfelelt a réginek.

A cipők már 130 évvel ezelőtt is szóba kerültek. Igaz, nem lehúzni kellett azokat és bedobni az átvizsgáló ládjába, de ügyelni, nehogy szívek legyenek és nehezség a vérkeringést. (Az órákig tartó egy helyben ülés következései, a daragdát bokák, már akkor sem voltak ismeretlenek.) Amíg ma tilos, hogy fegyver legyen az utasnál, 130 évvel ezelőtt enyhébb volt az intézés: pisztolyt vagy puskát sose süss el menet közben, mert megriasztja a lovakat, a fegyverek gondatlan kezelése pedig megijeszti a társaidat. További tanács, amelyet helyeslek: Politikáról, vallásról ne vitakozzál. Viszont összerázkodom, amikor ezt az „illeszabály”-t olvasom: Ha van nálad ital, add körbe az üveget. Mert, aki ilyen helyzetben iszik, abból hiányzik minden emberi jóérzés.

Tovább olvasva *Omaha Herald* 1877-es felsorolását ismét egy hasznos ponthoz érkeztem. Az ötödikben ugyanis ez áll: „Ne morogj az étkezéseidre. A posta- és gyorskocsi állomásokon mindent megtesznek, hogy téged a legjobban ellássanak. Ne zörögölj.” „Zsörtőlődésre” bizony semmi okom sem lehetett a bajor és osztrák autópályák tiszta, remek, óriási (egészséges), választékban gazdag éttermében. „Morgás”-ba csak a Bécs és Hamburg közötti (drága) Intercityn kezdekhettem volna, de nem kezdtem. A kávé az egyes vagonok között tálcán egyensúlyozó pincértől szendvicset akartam venni. A pincér sajnálkozva közölte: „Sajnos, már Linz előtt mind elfogyott.” Nos, ha meggondoljuk, hogy Bécs–Hamburg 9 és fél óra, a szendvicsek viszont már jó órával az indulás után elfogytak, előbújik a gyamú, hogy az étkezésközi készlete a négy I. osztályú vagon utasaira volt berendezve – legalábbis Bécs és Regensburg között.

A 130 évvel ezelőtti *Omaha Herald* idézi Mark Twain 1861-ből való emlékeit, amikor fivérével Nyugat felé zötykölődött a dilizsánszon, vagy ahogy ő nevezte: a „kereskes bölcsön”. A kocsi tetején ültek, oldalt lelógott a lábuk, a tekintetük bejárta a tájat. „Megremegtem, mikor különös, ismeretlen nézetem, és arra az életre, arra a végtelen szabadságra gondoltam, amit ennek a tájnak a csodálatos reggelei rejthetnek magukban.”

Rajtam gyermekes izgalom lett úrrá, amikor felütek a rég nem látott, teljes virágzásba borult piros és fehér vadgesztenyefák, a hívősebb vidékeken még illatozó orgonák, a fehér fátyolba borult spíreák, a Dunán úszkáló hatyúk és a gyepet a legszerényebbekkel, a számszószéppel behintett virágszőnyegek.

Bitskey Ella, Sarasota

MAGYAR FOGLYOK
A SZOVJETUNIÓBAN

Nyár elején a Müncheni Magyar Intézet és a Pax Romana meghívására a müncheni Magyar Katolikus Misszió Döppfner Házában „Nagy etnikai átrendezés Kelet-Közép-Európában” címmel előadást tartott a téma alighanem legavatottabb budapesti szakértője, Stark Tamás. Tudóshoz illő tartózkodással kezelte még a legesztőbb adatokat is, noha a témához hallgatósága inkább érzelmi alapon közelített. Az előadás bemutatta a német, a csehszlóvak, a román és a szerb áttelepítési terveket, illetve ezek teljes vagy részleges megvalósítását. A háború alatti és utáni telepítések kivül szó volt a térség etnikai arculatát ugyancsak jelentősen befolyásoló egyéb kényszerű népességmozgásokról, így a Vörös Hadsereg előli tömeges menekülésről, a Szovjetunióba történt deportálásokról és az etnikai tisztogatásokról is. Stark a témával – nyugati szakértők csoportjában – már közel öt éve foglalkozik és közösen írt könyvük várhatóan idén jelenik meg. A Szovjetunióba kényszerített magyarok sorsát Stark Tamás tavaly megjelent kötetében elemezte. Ebben emlékeztetett arra, hogy a kérdés lényegében a rendszerváltásig tabutémának számított, úgyhogy ő is csak a 80-as évek végén kezdhette meg kutatásait. Igaz, a kommunista rendszer bukását követően több személyes visszaemlékezés jelent meg ebben a tárgykörben és Mencer Gusztáv volt Gulag-rabnak tárgyalási nyoma. 1991-ben Moszkvában végre kiadták a listát a Vörös Hadsereg által a Szovjetunióba hurcolt és ott meghalt személyekről. A közel 50.000 foglyaként elhunyt magyar neve a budapesti Új Magyarország című napilapban jelent meg 1993 januárjában és szeptembere között.

Stark Tamás tavaly megjelent könyvében idézi a Központi Statisztikai Hivatal 1946-ban készült becslését, amely szerint a világháború végén és 1945 nyarán 600.000 magyar esett szovjet fogságba. A moszkvai belügyminisztérium közel 550.000-re tette a magyar foglyok számát. Ez azonban nem tartalmazta azok adatait, akik az átmenőtáborokban vagy a kiszállított során veszítették életüket. Stark kutatásai azt bizonyítják, hogy az embertelen körülmények között folytatott szállítás alatt magasabb volt a halandóság, mint a tábo-

rokban, így az 1945 őszen regisztrált moszkvai adatot legalább 100.000-rel is meg lehet toldani.

A történés könyvében egyéni sorokon keresztül szemlélteti azokat a körülményeket, amelyek a magyar foglyokra vártak a Szovjetunióban. A tragédiák mellett idéz hős cselekedeteket is, így megemlíti például, hogy a Donyc-medence körzetében lévő szénbányákban dolgozott Szerednyei János, Tarcalról elhurcolt pap, aki több száz honfitársában tartotta a lelket. A túlélők szerint mindig mosolygott, még akkor is, amikor az örök nem egyszer durván bántalmazták, mert imádkozott a rabokkal.

A hadifoglyok ügye átmenetileg politikummá vált, amikor ebből a hatalomra törő kommunista párt tőkét kovácsolhatott magának, mert a választók előtt úgy igyekezett feltüntetni magát, mintha csak a hazatelepítési akció őszinte bajnoka lenne. Miután azonban Rákosi 1948 őszére a nyeregben érezte magát, a hadifoglyokéknak egyszerűen lekerült a napirendről. Ettől kezdve csak a magyar emigráció vállalhatta fel nyíltan az elhurcoltak ügyének képviseletét. A Magyar Harcosok Bajtársi Községe 1949-ben Münchenben létrehozta hadifogly-szolgálatát. Az önkéntes munkatársakból álló csoport a visszatérő német hadifoglyoktól szerzett információk alapján következtetett a Szovjetunióban lévő magyarok helyzetére. Az így összeállt anyagból készítette el 1950-ben Palásthy Rezső azt a Fehér Könyvet, amelyet később számos nyelvre lefordítottak. A Fehér Könyv közvetve hozzájárult annak az ENSZ-bizottságnak a létrehozásához, amely olyan nemzetközi nyomás kifejtésére volt képes, hogy Sztálin halála után tömegesen kezdték el hazaszállítani a hadifoglyokat a Szovjetunióból. Így kerülhetett haza 1953 és 56 között több ezer magyar is.

Stark Tamás nemcsak a Szovjetunióban elpusztult közel 300.000 magyar tekintti áldozatnak, hanem a túlélőket is, akiknek nagy része betegesen tért haza. A kommunista rendszer pedig inkább hátrányos megkülönböztetésben részesítette, semmint felkarolta volna őket, mert legtöbbjükben az általa annyira gyűlölt polgári világ képviseelőit látta.

Vincze András

FEJEDELEM VOLT
A CSALÁD EGYIK ŐSE

A vörös szocializmus éveiben, Budapest egyik kerületi kórházában voltam orvos. 1956-ban osztályunkon feküdt egy idős nőbeteg, neurológiai betegség miatt, aki Angyal professzor kezelésére bízta magát. Huzamos ideig ágyhoz volt köve és tudógyógyulást kapott. Állapota rosszabbodott. Családja római katolikus papot hívott hozzá, hogy feladja neki a szentkenetet. Magyar főnemesi család tagja volt. Akkor még lehetett lelkeszté hívni a kórházi betegekhez!

A lelkesztés rövidesen megjött, a beteg állapota azonban feljavult. Mikor megpillantotta a körterembe belépő papot, erőlyesen rászólt:

– Még korai! Menjen vissza – és egy kézmozdulattal az ajtó felé mutatott.

Az megállt az ajtóban, és örömeinek adott kifejezést a javulás láttán. Még váltottak néhány barátságos szót, aztán elment. A beteg hozzátartozói, unokája és annak férje, az orvosi szolgálati szobába jöttek. Közölttem velük a körfolyás lehetőségeit. Rövid szóból is

megértették. Azután rövid beszélgetés alakult ki. Megtudtam, hogy a fiatalasszony férje is főnemesi család tagja.

– Hogy vannak, hogyan élnek? – engedtem meg magamnak a kérdést a főlazult légkörben.

– Jól vagyunk, és meg vagyunk elégedve a sorsunkkal – mondta a fiatalasszony. A férje csatlakozott véleményéhez.

– Mivel foglalkoznak? Miből élnek? – Gyárban dolgozom, mint munkásnő, és jó helyem van. Tiszta munkát kell végezniem.

– Én éjelijár vagyok – mondta a férj. – Önök tanult emberek, jobb állást is meg tudnának találni. Miért elégednek meg ilyen egyszerű munkahellyel és alacsony fizetéssel? – kérdeztem tőlük.

– Arisztokraták csak egyszerű fizikai munkát vállalhatnak – közölte egyszerűen a fiatalasszony. A család egyik őse Erdély fejedelme volt.

Varga Gyula, Saarbrücken

Londoni levél

ÖRDÖGÜZÉS

Úgy hangzik, mintha visszatérünk volna a középkorba, de tényleg való, hogy a Katolikus Egyház bizonyos esetekben még most, a 21. században is vállal ördögüzést. Rómában erről a tevékenységről híres a nyolcvan éves Gabriele Amorth atya, aki azt szerelné, ha az ördögüzést senki sem tekintené vajákoskodásnak, hiszen valójában nem hókuszpókuszlól van szó, hanem lelki betegségek gyógyításáról. Amorth páter mindenestire hetente többször hajt végre efféle akaszt római templomában, és erről hosszán nyilatkozott a londoni Times munkatársának. Ő alapította tíz éve az Ördögüzők Nemzetközi Társaságát, amely Rómában, két évenként a nyilvánosság mellőzésével ülésezik. A taglétszám Olaszországban és tíz esztendő alatt tízszeresére nőtt. Az alapszabály szerint az, aki ördögüző tevékenységre jelentkezik, csak abszolút tiszta életi valaki lehet, kellő intelligenciával, odaadással és készen arra, hogy sokat és intenzíven imádkozzék.

Ha valaki azzal fordul Amorth atyához, hogy úgy érzi, a „rossz” munkál benne, először azt vizsgálják meg, nincse valami szervi betegsége, hiszen az egyházi ördögüzés nem varázslás vagy csodatétel, tehát körök ellen nem ajánlható. Ha a „rossz elhatalmasodása” nem ilyen, akkor azt kell felderíteni a kezelést vállaló papnak, hogy az illető kész-e gyónni, áldozni, imádkozni. Ekkor kerülhet sor a latin nyelvű ördögüző szertartásra, lehetőleg valamelyik templomban vagy egyéb vallási intézményben. Ha ágyban fekvő súlyos betegről van szó, ez magánlakáson is megtörténhet, lehetőleg a rokonok jelenlétében.

Fontos, hogy a szertartásnak ne legyen vajákos jellege, tehát nem arról van szó, hogy a pap megszólítja és távozásra kéri az „ördögöt”, hanem arról, hogy a segítséget kérővel együtt intenzíven imádkozzék. Az persze lehetséges, hogy az ördögüző felmutassa a keresztet, vagy szenteltvizet hintsen. A szertartást reverendát, azon pedig kariget és lila stólat viselve kell végrehajtani.

Az Egyháznak az az álláspontja, hogy bajokkal teli korunkban a lelki segítség egyre fontosabb, és ha az ördögüzés végül nem javít valakinek a pszichikai állapotán, kárt semmiképp sem okoz. E felfogásnak persze vannak bírálóit (minek nincse?), akik azt hozzák fel, hogy egy elmebeteg azt hiheti, hogy az ördögüzés megoldotta a bajait. A pszichiátria és a pszichoterápia a beteggel közösen próbál gyógyulást elérni, míg az ördögüzéstől isteni megváltást remél a kezelt személy, mintegy csodat. Ami azt illeti, Amorth atya tapasztalata szerint van benne valami az isteni csodatételhez hasonlatos, amikor sikerrel jár a munkája.

Gabriele Amorth a Szentírásra utal vissza, amely szerint a gonosz szellemek tulajdonképpen Isten által jónak teremtett, de aztán Isten ellen fordult anyagok. Ezt persze lehet képletesen felfogni és világszerte a legtöbb kultúrában így is fogják fel a dolgot. A primitív kultúrák nem bajlódnak ilyesmivel, varázslókkal operálnak, akik valószínűleg ördögöt igyekeznek elűzni, de a magasabb kultúrák szerint is lehetséges, hogy valaki személy szerint a gonoszság szellemének hatalmába kerüljön, amelytől – mint mondják – meg kell szabadítani. Ez – Amorth atya szerint – nem feltétlenül kíván meg ördögüzést, legtöbbször elég imádkozni az illetőért.

Az Egyház kényesen ügyel arra, hogy csak teljesen ép pszichéjú szolgálja vállalkozzék ördögüzésre, hiszen megőrzendő a vallást feladat komolysága és hite. Az ördögüzés igen gyakran pszicháter vagy orvos beleegyezésével történik. Mindenki arra intenek, hogy először forduljon ideg orvoshoz.

A római ördögüző központhoz olaszok ezrei fordulnak. Amit Amorth atya annak tulajdonít, hogy az élet egyre bizonytalanabb, egyre nehezebben élhető, a vallásosság meggyöngyül. Ilyen körülmények között a rossz könnyen beköthet hárbábe.

Sárközi Máttyás

ERDŐ PÉTER...

(Folytatás a 3. oldalról)

Ezt a felfogást viszont – éppen Csernoch János bíboros hivatalos kérdésére válaszul – maga IV. Benedek pápa utasította el. A II. Vatikáni Zsinat lelkipásztori tanításában, de még a hatályos Egyházi Törvénykönyvben is alapvető igazságként fogalmazódik meg, hogy a krisztushívők egyenlők keresztényi méltóságukban és abban a tekintetben, hogy mindnyájan az Egyház aktív, cselekvő tagjai. Vagyis a világi krisztushívők sem pusztán hallgatóság vagy nézőközönség, nem is csupán valamiféle szolgáltatások megrendelői vagy igénybevevői, hanem igazi, cselekvésre hivatott tagjai az Egyház közösségének. Ugyanakkor ebben a tekintetben is jelentkeztek néhány évtizeddel ezelőtt túlzások és félreértések, hiszen az emberi természet már csak olyan, hogy egyéni és közösségi működésében hajlamos letérni a józan, kiegyensúlyozott, Isten akarta útról. Előfordult tehát – kivált a nyugati világban –, hogy a hívek akár a tanítás tartalmáról vagy a liturgia menetéről is rendelkeznék akartak, és plébánosokat, püspököket egyszerű alkalmazottjainak tekintették. Sokszor egyes paptestvérek is túlzott szerénységgel csak vitavezetőnek, a közös tevékenység határaitra ügyelő partjelzőnek tekintették önmagukat. Am Krisztus az apostolokat és utódaitak ennél nagyobb feladatra küldi. A pásztori vezetés terén is Krisztust kell képviselnünk az Egyház színe előtt. Nem csupán közös képviselői vagyunk a ránk bízott keresztény hívőknek. Bármilyen nehéz is egyszerre prófétának és menedzsernek lenni, házmennyre fontos is, hogy a szakmai hozzáértést igénylő gazdasági, jogi, műszaki és egyéb feladatokban szakértőnek, többnyire világiaknak a segítségére támaszkodjunk, az egyházi közösség működésének célja, tartalma, az üdvösség egyházi szolgálatának eszközei kezdettől adottak Krisztus és a törvényes pásztorok útmutatása szerint. Ezért is hangsúlyozza II. János Pál pápa püspökök szemelyéről, hogy a püspök akkor tud reményt adni a világnak, ha Krisztus evangéliumát szolgálja, nem pusztán a közvéleményt fogalmazza meg.

Kedves szentelendő püspök testvérem! Nagy öröm számomra ez a pápai kinevezés, hiszen tudom, hogy Főegyházunknak olyan segédpüspököt kapott, aki hosszú évek eredményes lelkipásztori vezetői munkájával, de könyveiben, újságszerkesztői, szerzői tevékenységében, leveleiben és szentbeszédeiben is a hármast krisztusi küldetés kiemelkedő teljesítőjének bizonyult. Különös öröm számomra, hogy püspök atya személyében XVI. Benedek pápa a Szatmári Egyházmegye egyik papját küldte hozzánk. Olyan lelkipásztort, aki évtizedek óta a nyugati szöványmagysárg körében teljesítette küldetését. Olyan személyiséget, akiben a kárpát-medencei németiség és a katolikus magysárg megbontathatlan, igaz harmóniában egyesül. Üzenet ez a számunkra, mert mutatja az emberi kapcsolatok szabadságát és jele annak, hogy lelkileg önmagunkra találhatunk, magyar katolikusok itt, Magyarországon, a határokon túl és szerte a nyugati világban. Ezentúl az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökeként fogja Püspöki Konferenciánk megbízásából segíteni és összehangolni a nyugati világ szöványmagysárgának lelkigondozását. Adja Isten, hogy Esztergom, a magyar katolicizmus anyagyháza a jövőben is minden magyar katolikus szerető édesanyjának bizonyuljon. Ebben a szellemben kérem Főtitelendőségédre és minden katolikus magyarra Magyarok Nagyasszonyának, Szent István királynak és a többi magyar szenteknek segítő közbenjárását. Amen. □

EURÓPA
AZ EGYHÁZ SZÍVÉBEN

Ötven éve írták alá az Európai Unió alapjait meghatározó Római Szerződést. Az évforduló alkalmából a Magyar Kurír szerkesztősége Kránitz Mihály teológus professzort kérte arra, hogy Európa és az Egyház viszonyáról fejtsse ki gondolatait. Írását az alábbiakban közöljük:

1. Az európai kereszténység gyökerei

Európa és az Egyház kapcsolata tulajdonképpen a feltámadt Jézus Krisztus szavaival vezethető vissza: „Menjete, tegyétek tanítványommá mind a népeket!” Az evangélisták számára fontos volt a küldés szempontja: az emberek Istenhez való elvezetése. Jézus mennybemenetele napján így szól az apostolokhoz: „Amikor leszáll rátok a Szentlélek, erő tölt el benneteket, és tanúim lesztek Jeruzsálemben és egész Júdeában és Szamariában, sőt egészen a föld végső határáig.” A *finis terrae* akkor Hispánia legszélső pontjára, tehát Európa nyugati szélére vonatkozott.

Pál apostol és munkatársai missziós útjuk során megtapasztalták a Szentlélek működésének erejét: „Az egyházak megerősödtek a hitben és a hívők száma napról napra nőtt.” A kis-ázsiai misszió út kezdetén döntő esemény történt, ami a későbbiekben meghatározta az Egyház terjedésének irányát, és az új népek bekapcsolódását a megtérés áramkörébe. Pál apostolnak Troászban látomása volt: „Egy macedón férfi állt előtte és kérte: Gyere át Macedóniába és segíts rajtunk! A látomás után rajta voltunk, hogy mielőbb útra keljünk Macedóniába, mert biztosan voltunk benne, hogy az Isten oda rendelt minket hirdetni az evangéliumot.”

Ennek az új területnek a neve akkor is és ma is: Európa. A Szentlélek ösztönzésére tehát Pál apostol az első keresztény híthírdető, aki Európa földjére tette a lábát, jöjjelhet valószínűleg Rómában a pünkösdöt követő események után a „Rómából való zarándokok” már elvitték Krisztus örömhírét a birodalom fővárosába. A szervezett misszió azonban csak Pál apostol és segítőitársai munkájával kezdődött meg.

2. A keresztény Európa egysége és megosztottsága

Az evangélium igehirdetése révén a kereszténység meghódította Európát, és emellett a föld más területein is eredményesen hirdette Krisztus üzenetét. Európa történelme szorosan kapcsolódik a gondolkodás történetéhez, és benne az európai ember identitásának kialakulásához. A népvándorlás idején megtört barbár és pogány törzsek az európai földrészen letelepedve felvették a kereszténységet, majd a görög és a latin kultúrának felhasználásával saját kultúrát teremtettek. Ez a fejlődés és ez a történelmi nagymértékben a kereszténységnek volt köszönhető. A városok és az országok kialakulása együtt járt a keresztény művészet megszületésével.

Mint jó anya, a kereszténység mindent megadott gyermekének, Európának; a földrész – kamazskorába lépve – mégis igekezett saját egységéért szabadon és önállóan alakítani. A humanizmus, a felvilágosodás, az iparosodás és végül a modern technika megjelenése az embert olyan individuummá formálta, amely azzal áltathatta magát, hogy a saját lábán is meg tud állni. Létrejött egy pseudovilág, amelyben nemcsak az embert szolgálják ki a technikai eszközök, hanem az ember maga is géppé válik. Az Isten-felejtés korszaka, a kicsinyke jólét ideje az embert látszólag nagygyá tette, mégis meg kell tapasztalnia törekénységét, és rászorultságát az Élet Urának segítségére, mert Európának nemcsak gazdaságra, hanem lélekre is szükség van.

3. Az Európai Unió kezdetei

1950. május 9-én Robert Schuman francia külügyminiszter nyilatkozatot tett közöze egy közösség létrehozására Nyugat-Európában, a béke szolgálatára. Ezt követően 1951-ben jött létre az Európai Szén- és Acélközösség (CECA), mely kezdeményezéséből indult el maga az Európai Unió. Ez a lendület fejlődött tovább a törvényjavaslatokat át az intézmények kiépülésével.

A schumani nyilatkozat és az azt követő Római Szerződés új korszakot nyitott Európában történelmében. Egrészert megtörtént – ha csak részben is – az európai nemzetek összefogása, és megszünt Francia- és Németország történelmi szembenállása. Más keresztény államok, mint Alcide de Gasperi és Konrad Adenauer szintén hasonló szellemben gondolkodtak.

1957. május 26-án történelmi jelentőségű aláírásra került sor Rómában, amikor megfogalmazódott és ténylegesen elindult először Nyugat-Európában a földrészt alkotó országok összefogása. Az elmúlt ötven év eseményei gyakran megosztották Európa nyugati és keleti felét, de a jóakarató emberek és nem utolsósorban a Római Katolikus Egyház kiállása az emberi jogok és a szabadság mellett 1989-re megszüntette a szembenállást.

4. A Római Katolikus Egyház Európa megújulásáért

A Katolikus Egyház Európával és a világgal való kapcsolata új fordulatot vett a II. Vatikáni Zsinaton. A zsinat nagy dokumentumai közül kiemelkedik az *Ad Gentes* határozat (1965), amely az Egyház missziós tevékenységéről szól. A misszió általános hanyatlásával együtt járt az európai hitélet és vallási gyakorlat hanyatlása is. A modern ember kényelmére már nem segítette elő a hitet bátran vállaló keresztény hívás megszületését. Példa erre Hollandia, amely a II. világháború előtt százával küldte papjait a missziókba, mára pedig templomai konganak az ürességtől és a keresztény életstílus csak egy a sok modern irányzat között.

Katolikus részről a nehézségek leküzdésére újabb és újabb ösztönző dokumentumok születtek, mint például az *Evangélium nuntiandi*, VI. Pál pápa apostoli buzdítása a mai világ evangelizálásáról (1975), a *Redemptoris missio*, II. János Pál pápa körlevele az Egyház minden időre érvényes missziós megbízatásáról (1990) és a *Párbeszéd és Igehirdetés* kezdetű dokumentum (1991), a Vallásközi Párbeszéd Pápai Tanácsának kiadványa, mely szem előtt tartja a vallásközi dialógus fontosságát Krisztus evangéliumának hirdetésével együtt. Az 1997-ben a Nemzetközi Teológiai Bizottság által kiadott dokumentum a *Kereszténység és a vallások* címmel a különböző nézetek tisztázását tűzte ki célul.

5. II. János Pál pápa és Európa

Négy évvel ezelőtt látott napvilágot II. János Pál pápa *Az Egyház Európában* (Ecclesia in Europa, 2003) kezdetű apostoli buzdítása, amely az Egyházban élő Jézus Krisztusról mint a remény forrásáról szól Európa számára.

A pápa ebben a dokumentumban szinte megrendítő hangon szól a keresztényekhez és Európa vezetőihez Európa megújulása érdekében: „Az európai intézményektől és minden egyes európai államtól kérem, ismerjék el, hogy a társadalom rendjének igazi etikai és polgári értékekben kell gyökereznie, melyek különböző testületek örökségei. Nagyon fontos, hogy az intézmények és az egyes államok ismerjék el, hogy a testületek közé tartoznak az egyházak, az egyházi közösségek és a többi vallásos szervezet. Főként mivel az európai nemzetek megalakulása előtt léteztek, nem tekinthető pusztán magánügynek, hanem sajátos intézményes formákban működnek, melyeket komolyan tekintetbe kell venni.”

6. A keresztény egyházak elkötelezettsége Európa mellett

Európa és az Európai Unió megújításában külön szerepet kérnek maguknak az egyházak. 2001. április 22-én Strasbourgban az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) és az Európai Egyházak Konferenciája (KEK) a *Charta Oecumenica* aláírásával elkötelezte magát egy kibontakozó, de keresztény alapokra épülő Európa mellett.

Az európai egyházak a közös európai felelősségről szóltak, amely nélkül nem létezhet igazi összefogás. Ez a dokumentum intézget megelégedte a földrész országainak újraegyesítését, és a sajátos eszközeivel előmozdította és folyamatosan ösztönözte az Európát alkotó egyházak egységűrekeveit. Erre a chartára reflektált az Európai Unió Püspöki Konferenciái Bizottságának (COMECE) legújabb dokumentuma, *Az Európai Unió jövője és a katolikus felelőssége* (38. pont). A keresztény ökömenet nehéz és hosszú folyamatának tapasztalata szerény eszközeivel megvilágíthatja az európai építkezés útját, mely egy konfliktusos múlt alapjain épül fel. A társadalmi és vallási válságok összetettségével szemlélve az ökömenikus folyamat napról napra megtáit omlen a másik különbözőségének elfogadására, a toleranciára és a párbeszédre.

Az Ökömenikus Charta gyümölcsei máris láthatóak. A 2001-es kezdetet követően 2002 januárjában Hollandiában, majd 2002 októberében Magyarországon és 2003 júniusában Németországban is aláírták ezt az ökömenikus szöveget. A charta alaplatása, hogy „az egyházak előmozdíják az európai kontinens egyesülését. Közös értékek nélkül ugyanis nem alakítható ki tartós egység, mert a kereszténység lelki öröksége inspiráló erőit jelent Európa gazdagítására.”

A charta és az azt aláíró egyházak elkötelezték magukat arra, hogy tudatosan képviselik álláspontjukat az európai közéleti intézmények előtt. Ez azt jelenti, hogy tájékoztatják az Európa arulatát meghatározó hivatalos irányító ökömeneket saját álláspontjukról. Ez is a kétezer évet ezelőtt elkezdődött keresztény misszió új európai megnyilvánulása.

A charta kiáll az alapértékek védelmére, vagyis a béke, az igazságosság, a szabadság, a türelem, az esélyegyenlőség, valamint a szolidaritás mellett. Vállalja, hogy ellenáll minden olyan kísérletnek, amelynek célja a válás és az egyházak felhasználása etnikai vagy nacionalista célok szolgálatára.

Az ötvenedik évforduló alkalmával és a múlt tapasztalatával meg határozottabban vállalni kell az „alapító atyák” eredeti szándékát, a keresztény alapokra épülő új Európát.

Kránitz Mihály

IMASZÁNDÉK...

(Folytatás a 2. oldalról)

nélkülöznek, megszervezik az eszköztelenséget, környezetükkel együtt keservesen küzdenek a felmelkedésért. Másutt éppen a lélektelen jólét kísértésével, az evangélium szellemétől való leszakadással. „Az arami-való sok, de a munkás kevés”; az Úr Jezus szavához még hozzátehetjük, hogy az aratást megelőzően szántani, talajt javítani, vetni, öntözni kell, és ez a munka nehezebbik és csüggesztőbb része, és ehhez is kevesen vagyunk. Nem gyakran ugyan, de előfordul, hogy a női apostoli megerősököljök; gyakran pedig bármilyen képzettségű és megbízású munkásnak keresztbe tesznek, ellehetlenítik. A mi nyugati világunkban (plébániánkon) a legtöbb és százele nehezebb abból adódik, hogy a tennivaló sok és sokféle, a munkás viszont kevés.

Az apostol Jézus munkatársa; a Megváltó az ő mestere, példaképe, erőforrása. Jézus evangéliumának rendszeres elmélkedése, a Jézussal szorosan egyesítő imaélet, legfőképpen pedig az Eucharisztia a Krisztushoz való ragaszkodásnak és az előadódó nehézségeken való felülkerekedésnek a forrása. – Az emmausi tanítványok élményszerű megmutatja nekünk, hogyan dolgozik ez a forrás: emberi fáradság, elbizonytalanság, csüggedés, kifakadás; Krisztus megszólalása, érvelése, jelenlétének fokozatosan erősödő tudatosulása; a családias kenyérfőzés, Krisztus kenyereinek vétele, végül egy egészen újfajta magunkra maradás az élet sürűjében. „Hát nem lángett a szívünk, amikor beszélt az úton, és feltárta előttünk az Írástakat? Hát nem Ő él a szívünkben? Gyertünk vissza Jeruzsálembe, a valós emberi és krisztusi világba!”

Az imaapostolság kérő ima: imádkozás a misszionáriusokért a felváltó szellemben. Egyben háládó ima is: a misszionárius, minden nehézség mellett, állandóan megéli apostoli munkájának egymást követő örömeit.
Nagy Ferenc S. J.

HÍREK - ESEMÉNYEK

Legyen a Világörökség része

Frankfurtban a Kereszténydemokrata Unió sürgette, hogy a város székesegyházát vegyék fel az UNESCO Világörökség listájára. A párt felkérte a helyi előljárást a szükséges lépések megtételére, azaz érvelve, hogy a későgótika mesterművének tekintett dóm legalább annyira az egész emberiség kulturális örökségének tekinthető, mint a speyeri vagy az aacheni dóm. Frankfurt a Limburgi Egyházmegyéhez tartozik, és eredetileg a püspökségen merült fel a gondolat a székesegyházal kapcsolatban.

Katolikus pap a kubai tv-ben

A kommunista hatalomátvétel óta először szerepelt a Katolikus Egyház egyik képviselője a kubai televízióban. A havannai püspöki helynök egy olyan műsor vendége volt, amelyben a megszólalási lehetőséget eddig a rendszer hívei számára tartották fenn. Az egyházi vezető mintegy 15 percen át elemezte az állam és a katolikusok kapcsolatát. A püspöki helynök megjelenése a képernyőn egybeesett azzal, hogy Havannában tartották a latin-amerikai Püspöki Konferenciák Tanácsának közgyűlését, amelyre először került sor Kubában.

Tizenöt évesen kezdte

Nyugalomba vonult a Vatikán hivatalos fényképésze, Arturo Mari. Mari a Vatikán melletti Borgo Vittorio római városnegyedben nőtt fel, pályáján a jezsuita Engelbert Kirschbaum indította el. A szenvedélyes fotográfusként ismert szerzetes felismerte a fiúban rejlő tehetséget, és megajándékozta őt első fényképezőgéppel, egy Leicával. Arturo még 16 esztendősen sem volt, amikor 1956. március 9-én mint fotográfus dolgozni kezdett az Osservatore Romano vatikáni lapnál. Egyetlen nap szabadságot sem engedélyezett magának és soha nem jelentett beteg. Ennek fejében biztos helye volt a pápa szűkebb környezetében, kivételes lehetőségekkel rendelkező munkája terén, amiért sokan irigyelték

is. Szavai szerint az igazságot akarta dokumentálni, semmi egyébbet.

Az erőszak árt a felekezetteknek

A glasgow-i és londoni merényletkísérletek erősen csorbitották a mohamedán vallás tekintélyét Nagy-Britanniában. A londoni „Theos” valláskutató intézet közvélemény-kutatáson alapuló felmérése szerint a megkérdezettek közel fele úgy vélte, hogy a szélsőséges iszlám merénylek által elkövetett erőszak ártott minden felekezett hírnevének is, csakúgy, mint annak idején a katolikusok és a protestánsok között dúló észak-írországi véres konfliktus. V. A.

Találkozunk az Úrral

Idén 24. alkalommal került megrendezésre a Máltai Lovagrend mozgássérülteknek szervezett nemzetközi nyári tábora a svájci Alpok egyik kis falujában, Champéry-ben augusztus 11. és 18. között. A találkozóra 480 résztvevő érkezett Európa 20 országából, valamint az Egyesült Államokból. Magyarországról 20-an, Erdélyből pedig 13-an vettek részt. A delegáció Budapestről közösen utazott a helyszínre a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének szervezésében.

Varga János

Megemlékezés Rómában

Kovács Endre egri segédpüspök temetésének napján, augusztus 7-én a római Szent Péter-bazilikában találkozhatunk Magyarok Nagyasszonya-kápolnában a szokásos heti magyar szentmisén megemlékeztek a megboldogult püspökről, aki 1968 és 1971 között a római Pápai Magyar Intézet növendéke volt. Németh László

McCarrick bíboros Szabadkán

Szabadkára látogatott augusztus 11–12-én McCarrick bíboros, nyugalmazott washingtoni érsek a hagyományos aratóünnepség keretében. Látogatása során az amerikai főpásztor letette az Augustinianum nagyszeminárium alapkövét.

SENTE KORONA ÜNNEP

Az Ipoly-menti felvidéki magyar faluban, Ipolybalogon augusztus 5-én immár harmadik alkalommal rendezték meg a Szent Korona Ünnepet.

Az Árpád-kori katolikus templom már magában kiemelkedő történelmi nevezetessége és közösségépítő helye a falunak, tovább fokozza jelentőségét, hogy 2005-től a Szent Korona hiteles mását is itt helyezték el. A katolikus templom tornyát a magyar királyi korona díszíti, arra emlékeztetve, hogy a hagyomány szerint a Szent Koronát a Károly Róbert és Vencel cseh királyi közötti trónviszály idején egy éjszakán át itt őrizték.

Vasárnap délelőtt Ipolybalog díszbe öltözött, és rengeteg nemzeti színű zászló jelezte, hogy ez a nap más, mint a többi. A magyar államiság jelképének a falu főterére érkező másolatát Cseri Lajos

A Szent Korona hiteles másolata az ünnepélyes főpapi szentmisén

polgármester fogadta, aki beszédében kiemelte: a faluban a Szent Korona szellemisége járja át az embereket, akik egymással és szomszédaikkal is békében szeretnének élni.

Ezután a körmenetben vitték át a Szent Korona mását a Koronadombra, ahol 10 óráig ünnepi szentmisét mutatott be Orosch János pozsony-nagyszombati segédpüspök. A püspök atyát, a híveket, a világi és egyházi előljárókat György Ferenc ipolybalogi plébános köszöntötte. Orosch püspök atya prédikációjában kiemelte Szent István király szerepét, aki áhitatos lélekkel élte meg hitét, de ugyanakkor erős kézzel számolt le a pogánysággal, és magyar népet Szűz Máriának ajánlotta.

A szentmise végén Csáky Pál, az MKP elnöke szövegezt a jelenlévőkhöz. Beszédében hangsúlyozta, hogy bár az idők folyamán sokan szerették volna, ha a magyarság elveszíti identitását, nemzeti öntudatát, történelmét és anyanyelvét, de az elszakított felvidéki magyarok mindvégig ragaszkodtak értékeikhez és a Szent Koronához. Kitért az egyre fogyó magyar népesség problémájára is, majd szövegezt az anyanyelvi oktatás fontosságáról.

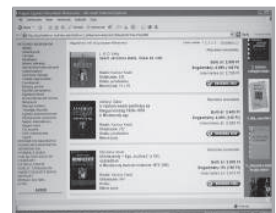
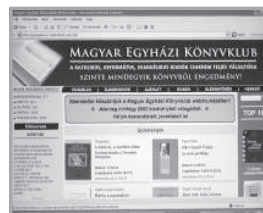
Ezután kiosztották a Szent Korona-érmeket és átadták a plaketteket azoknak, akik sokat munkálkodtak a község felvirágoztatásán. Az ünnepségen és a szentmisén közreműködött a Verezegyházi Fúvószenekar, az ipolybalogi Szent Korona Kórus és a Salgotarjáni Kamarazenekar. Az egész napos rendezvény számos érdekes látványt tartogatott mindenkinek, aki ellátogatott az Ipoly-menti magyar falucskába. Az est a Korál együttes koncertjével zárult

Karaffa Attila

Magyar Egyházi Könyvklub

Szent István király ünnepén, augusztus 20-án indult útjára a Magyar Egyházi Könyvklub webáruháza. A működtető, budapesti Szent Maximilian Lap- és Könyvkiadó célja, hogy a Magyarországon, illetve a világ bármely részén élő valamennyi honfitársunknak lehetősége legyen a katolikus, református és evangélikus kiadók csaknem teljes választékából internet útján vásárolni. A magyarországi egyházi kiadók mellett a külföldön megjelenő magyar nyelvű kiadványokat is igyekezünk áruházunk kínálatába felvenni.

- Mintegy 2000 kiadvány (könyv, CD, DVD)
- A katolikus, református és evangélikus kiadók csaknem teljes választéka
- A bolti árhoz képest szinte mindegyik könyvből kedvezmény
- A kiadványok ára euróban és US dollárban is megtekinthető
- Egy helyről, egy postaköltséggel rendelhet valamennyi kiadó kínálatából
- Folyamatos frissítés, választékbővítés
- Szállítási költség a mindenkor magyar postaköltség szerint: megtekinthető és pontosan kiszámítható a vásárlási tudnivalóknál

www.egyhazikonyvklub.hu

SZÁJRÓL SZÁJRA

Melyik nyelv a nehezebb?

Történetünk színhelye Temesvár, időpontja pedig az 1880-as évek vége. Holub Emil Afrika-kutató előadásán történt, amelyen a neves tudós a masukulumbé törzs nyelvéről és dalairól beszélt, hosszan ismertette ezt a dél-afrikai időmát. Külön kiemelte a nyelv sajátos „Schnalzlaut”-jait, amelyeknek elsajátítása európaiak számára a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Ezeknek a csettintő hangoknak érzékeltetésére el is mondott egy csomó mindent masukulumbé nyelven, közben úti kalandjairól is beszélt. Többször megemlítette Fekete nevű derék segédjét, aki minden kalandnál ember volt a talpán.

Az előadást ünnepi vacsora követte, és amikor az áldomások véget értek, jókedvű beszélgetés alakult ki. Ekkor egy verseci úr odalépett a híres utazó mellé és megkérdezte:

– Tisztelt doktor úr, ha meg ne, sértem, igazán beszéli ön a masukulumbé nyelvet?

Holub meghökken a furcsa kérdésre.

– Hát hogyan beszélném, hiszen éveket töltöttem odalent.

– De úgy értem – makacsodott a verseci úr, hogy jól beszéli-e?

– Az Afrika-kutató kissé gúnyosan mosolygott.

– Azt csak tessék rám bízni!

– Már bocsánat tisztelt doktor úr, ez a dolog engem nagyon érdekel. Azt szeretném tudni: helyes-e az ön kiejtése? Megérti-e a masukulumbé, amikor ön beszél?

A tudós most már csaknem haragosan válaszolt:

– Uram, lelkiismeretes tanulmányaim tárgya, amint ezt előadásomban is említettem, éppenséggel a nyelv hangtana volt. És most ön ilyet kérdez tőlem?

– Ilyet doktor úr. Mert okom van rá, hogy az ön masukulumbé nyelvtudásában erősen kételkedjem.

– De uram...

– Tessék csak engem nyugodtan végighallgatni. Ön ma többször emlegette hűséges magyar útitársát.

– Úgy van.

– De ennek az embernek a nevét mindig úgy ejtette: Fégede.

– Natürlich, er heisst ja Fégede! (Természetesen, hiszen Fégede a neve!)

– De bizony nem natürlich az! Mert annak az embernek a neve Fekete! Ha én azt mondom „Fégede”, nem érti meg a magyar.

Holub fészkelődni kezdett.

– Ön kisérőjével éveket töltött Afrikában, és minden nap bizonyosan annyiszor szólította őt a nevén, ahányszor egyetlen masukulumbé szót nem ejtett ki. Ön még ennek az egyetlen magyar névnek a kiejtését sem tudta megtanulni! Hogyan hissem hát, hogy azt a szerezsen nyelvet helyesen ejti? Nem is hiszem.

Így beszélt a verseci úr és nem szólt többet. De Holub Emil sem!

Közreadta: Ramsay Gyöző

**MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK
NYUGAT-EURÓPÁBAN**

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címet, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmise helye és ideje után. Megtálatához meg az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu>

ANGLIA:

London: Virágh József főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, Ealing, GB-London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/88566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com. Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove.

ÉSZAK-ANGLIA:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhiért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Bradford, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kirche, Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs-űjhegy (Familien-Kirche); Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14, Tel.: 0043-1/317 3656.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztálfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Untertwarz 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: Keresztalfalvi@freemail.hu
Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.45-kor.

Grác: Ft. Fodor János lelkész, Ugrt Mihály gondok, Tel.: 0043-316/68 35 08; szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz.

Innsbruck: Dr. Magda Szilveszter diakónus, Tel.: 0043-512/204 103. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: ernest.szabo@diocese-linz.at Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Simon Attila káplán, Tel.: 0043-676/877 27 345, E-Mail: simonattila@freemail.hu Szentmise minden hónap 4. vasárnapján 11.00-kor a Kapuziner Kirche-ben, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombatban 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Schwarz Mária, Tel.: 0043-662/820 139.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Béni 123, B-1050 Bruxelles/XL, Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liège/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33, B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22 11 609.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel./fax: 0033-1/42 086170.

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636

NÉMETORSZÁG

Augsburg-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Túrós Dező plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821-41 90 25 30 vagy 0049-170 77 18 529.

Bamberg-Eichstätt-Regensburg-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landsuth, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tucherengartenstr. 2/A, D-90571 Schweig, Tel.: 0049-911/507 57 96.

Essen-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen, Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Heidelberg, Baden Baden. Erd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: 0049-721/687215.

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Erd. Hamburg: Ft. Rasztoócz Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdammer 20, D-20099 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Köln-i Egyházmegye és Aachen: Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieböldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/238060. Fax: 0049-221/ 232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETESEK

Költöztetés és áruszállítás Magyarországra is, egy nemzetközi költöztető vállalatot kereszül, elfogadható áron. T.: 0049-(0)7034/270 342.

Hévízen (termálto), gyönyörű helyen, apartmanok egész évben kiadóak, 10 EUR/fő. T/F: +36-83/34 10 63.

Magyar ingatlanok közvetítése. T.: 0036-30/66 76 455.

Tata mellett, 2.800 m² bekerített területen, 4 szoba összkomfortos, felújított családi ház, 102 m² lakóterrel, beköltözhetően eladó. Központi fűtés, pince, garázs, melléképület. M1 autópálya közel. Ár: 55.000.- EUR. Tel.: 0033-1/3469 6008.

Házvezetői, betegápolói munkát vállal 52 éves, leinformatáló magyar nő. T.: 0036-30/58 60 958.

Kedvelt magyar étterem eladó a Keleti-tengernél, lakással, kerttel. Jelger: „20 év”.

Kövágóorsón, a Káli-medence természetvédelmi területen, eladó egy stílusosan renovált nagy parasztház kerttel és 4 komfortos apartmannal. A házhoz tartozik egy utcáról nyíló borozó. Balaton/Révfülp és különböző sportlehetőségek közvetlen közelben. Irányár: Sfr. 275.000/Euro 167.000. Érdeklődni lehet: 0041/44 7107675 és 0041/79 3702984, v. „balatonhaus.com” alatt.

Limburg-Fulda-Mainz-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giesen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freising-i Főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberführinger Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Paderborn-Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Minden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel/Fax.: 0049-251/32 65 01. E-Mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passau-i Egyházmegye: Misézó hely: Passau. Erd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Regensburg-Stuttgart-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommert, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart, Tel.: 0049-711/2369190 E-Mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgmstgt.de www.ukgm-stgt.de

Würzburg-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsek Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43.

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerduevein, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József-kápolnában (Akersveien 4), Tel./fax.: 0047/2274 223.

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnában minden kedden 7.45-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.), Magyar misék helye: Bologna, Catania, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József Sch.P., Tel.: 0039-347/344 55 38, E-Mail: jruppert@calasanz.net

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-1/36 23 303. E-Mail: f.vizauer@gmx.ch Misézó helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld, Basel.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/534 0672. Szentmise minden hó 4. vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták templomában (rue de Lausanne). Misézó helyek: Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Tel.: 00 41-22/7910458; Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Tel.: 0041-21/6478 678; Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch <http://www.katolikus.ch> □

**A SOFÓRÓK
TÍZPARANC SOLATA**

1. Ne öl!
2. Az út az emberekkel való kapcsolattartás eszköze legyen számolatra, és ne halálos balesetek helyszíne!
3. Az előzékenység, a becsületesség és a megbontoltság segít az előre nem látható események kezelésében!
4. Légy nyagvelki, segítsd rászoruló felebarátaidat, különösen a közlekedési balesetek áldozatait!
5. Az autó ne az erő és a hatalom kifejezése, illetve bűné vezető alkalom legyen számolatra!
6. Győzd meg szeretettel a fiatalokat és időseket, hogy ne veszessenek, ha nincsenek megfelelő állapotban!
7. Támogasd a balesetek áldozatainak családját!
8. Alkalmas időben hozd össze a vékes sofőröket áldozataikkal, hogy átélhessék a megbocsátás felszabadító élményét!
9. Az utakon vidd a sérülékenyebb résztvevőket!
10. Érezz felelősséget mások iránt!

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL**München**

Keresztlélek: Salamon Alicia Lena, S. Tibor és S. Petra kisleánya 2007. április 29-én, valamint Iohann Matthias Leonard Maximilian, I. Florian és Andrea kisfia 2007. május 6-án a müncheni Damentif-templomban részesültek a keresztesség szentségében.

*

Halottunk: Bügler Mária 86 éves korában hunyt el, temetése június 15-én a müncheni Neuer-Waldfriedhofban volt. Nyugodjon békében!

† Barna Sándor**1930–2007**

Barna Sándor 1930. február 15-én született Rakacsn (Borsod megye) római katolikus családban. Hat elemi végzettszűzőfalujában, majd két polgári Szepsiben, másik két polgári Miskolcon, aztán négy év kereskedelmi a miskolci Deák Ferenc Közgazdasági Szakközépiskolában. Ezután négy éven át az egy Érseki Szezináriumban tanult, majd rítust változtatott és a nyiregyházi görög katolikus Szezináriumban végezte az 5. évet. Nyiregyházan szentelte őt görög katolikus pappá Dudás Miklós püspök 1958. augusztus 10-én. (Előzőleg megeműst, feleségének neve Júlia; három gyermekük van: egy fiú és két leány).

A miskolci görög katolikus Apostoli Administratúrához lett inkardinálva. 1958–60 között káplán volt Hajdúböszörményben, 1960–62-ben administrator Páciban, 1962–66 között parókus Tomabarkonyban, 1966–73 között parókus Felsővádaszon.

1973-ban elhagyta Magyarországot és Kanadába ment, ahol 1973–78 között Wellandon volt a magyarok Keresztelő Szt. János görög katolikus templomában plébános, ahonnan a hívek elégedetlensége miatt távoznia kellett. 1978–81 között egy gyárban dolgozott. 1981–87 között administrator volt Hamiltonban a görög katolikus Szent Mihály magyar plébánián, majd 1987–90 között a windsori Szt. Mária Oltalma görög katolikus templomán. Mind Hamiltonban, mind Windsorban összeütközésbe került a hívekkel, s közben a püspökét is perelni kezdte. 1990-ben a torontói ukrán püspök elbocsátotta a papi szűzőfaló. 1992-től pár évig Windsorban a régi tridentin latin rítusban misézett egy kisebb csoportnak. Később, feleségének halála után Torontóba költözött. Az utóbbi években elége gerengt az egészsége, egyedül élt, de egyrekei gondoskodtak róla. 2007. június 21-én halt meg Torontóban. R. I. P.

Miklósházy Attila ny. püspök

Református intézetiszeletek Münchenben: Reisinger Str. 11., minden hó 1., 3., 5. vasárnap 16 órakor; 2. és 4. vasárnap 11 órakor. Tel.: 089/601 1335, www.reformatus-muenchen.de

**EUROPÁI, NÉMETORSZÁGI
OLVASÓINK FIGYELMÉBE!**

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőnkkel (missziókkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„lelge” - postaköltség	5,00
Üdület-, nyereséges hirdetés betűnként	0,20
Nagybetűs kor betűnként	0,40
Egyeztetni, 1 „ponos” keret	10,00
Képhasas hirdetés az öszeg kétszerese.	
Külön kivánásokot estenként árazunk.	

Egyútmátnál háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egyszévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-é!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A hirdetések szövegért, stíluszért a szerkesztőség nem felel!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 - D-80336 München

Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

*

Felelős kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő: Czoborczy Béne
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay György,
Szamosi József és Vincze András

Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 - D-80336 München

Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-Mail: eletuenk@gmx.de

Abonnemnt für ein Jahr: 15,— EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USS 50,—

*

ELŐFIZETÉS:

Az ÉletüNK-et a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náuk is kell előfizetni!

Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 150 EUR
Előfizetési ár egy évre 15,- EUR
Tengerentútra USS 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegation
Sonderkonto „ÉLETÜNK”
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BIC 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDEFF

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82526 Fürstentfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.